Gemeente Ameland

Aan de gemeenteraad

Portefeuillehouder	Team	Bijlage	Datum	Onderwerp
Theo Faber	Leefomgeving	2	11 mei 2021	Omgevingswet

Geachte leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over ons besluit tot vaststelling van de nota "Ameland Omgevingswet-Proof".

Inleiding
Tijdens onze vergadering van 11 mei jl. hebben wij besloten tot vaststelling van de nota "Ameland Omgevingswet-proof". Deze nota bevat een ambitieformulering, een implementatiedeel, planningsoverzichten en een bijlage. De in het stuk vastgelegde ambities zijn procesmatig van aard. Ambities ten aanzien van het beleid en de visie van de gemeente worden later in de op te stellen Omgevingsvisie verwoord.

Achtergrondinformatie
Op 1 januari 2022 is de inwerkingtreding van de Omgevingswet voorzien. Daarover beslist de minister eind mei definitief en het lijkt erop dat de inwerkingtreding met enkele maanden zal worden uitgesteld. De wet zelf zorgt voor een goede balans tussen het enerzijds benutten en anderzijds beschermen van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om de leefomgeving overzichtelijker en met meer samenhang in te richten. Belangrijke doeleinden van de nieuwe wet zijn een betere en snellere besluitvorming en meer lokaal maatwerk.

De implementatie van de Omgevingswet vraagt het nodige van alle betrokkenen binnen het fysieke domein. Voor een goede implementatie van de Omgevingswet is het gewenst dat de gemeente vastlegt waar de prioriteiten liggen en waar zij op de verwachte datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet wil staan. Ambities en implementatie komen daarmee samen.

De ambities van de gemeente Ameland die in de nota zijn opgenomen hebben een procesmatig karakter en klinken door in het implementatieprogramma. Daarin is concreet aangegeven welke acties de gemeente Ameland onderneemt of nog gaat ondernemen om Omgevingswet-proof te worden. Beleidsmatig inhoudelijke ambities en implementaties zullen in nauwe samenwerking met uw Raad worden opgepakt.

Argumenten:
- Het is van belang om de gemeentelijke organisatie voldoende voor te bereiden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, die momenteel is voorzien op 1 januari 2022.
- Het is van belang om te kunnen werken vanuit kaders die door het college zijn vastgesteld en die zijn weergegeven in de nota "Ameland Omgevingswet-proof".

Jelmeraweg 1
9162 EA
Ballum-Ameland
Tel. 0519-555555
Fax 0519-555599

Postadres:
Postbus 22
9160 AA
Hollum-Ameland

info@ameland.nl
www.ameland.nl

Kosten en dekking
De financiële consequenties van het implementatietraject worden zoveel mogelijk vertaald naar de uren die zijn opgenomen in de werkplanningen binnen de staande organisatie. Daarnaast is in de begroting voor het lopende jaar budget beschikbaar voor invoering van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Risico's of kanttekeningen
De implementatie van de wet vergt een stevige inzet van de organisatie met een planning die weinig mogelijkheden tot uitloop biedt. Risico's kunnen zich voordoen bij het uitlopen van planningen of de uitwerking van beleidsvoornemens, die bijvoorbeeld een extra investering in externe inhuur noodzakelijk maakt.

Planning en uitvoering
De in het Plan van Aanpak benoemde activiteiten vinden plaats in 2021. Sommige activiteiten hebben een uitloop naar de volgende jaren. De inwerkingtreding van de wet is *vooralsnog* voorzien op 1 januari 2022.

In samenspraak met de Griffie is een themabijeenkomst voorbereid op 31 mei 2021, waarin wij graag met u in gesprek gaan over de inhoud en de gevolgen van deze nota.

Wij stellen u voor de bijgaande nota met bijlagen voor kennisgeving aan te nemen.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders

Leo Pieter Stoel
burgemeester

Iwan Valk
secretaris-directeur

Bijlage 1

AMELAND OMGEVINGSWET-PROOF

AMBITIE, AANPAK EN ACTIES

INHOUD

1. De opgave

2. Werkwijze en taakverdeling

3. Bouwstenen voor ambitie
   - 3.1 doelen
   - 3.2 tempo
   - 3.3 speerpunten

4. De ambitie verwoord

5. Kaders voor implementatie van de Omgevingswet op Ameland
   - 5.1 gemeentelijk kader
   - 5.2 samenwerking Waddeneilanden

6. Bouwstenen voor implementatie
   - 6.1 organisatie
   - 6.2 tijdbesteding
   - 6.3 financiën

7. Risicoparagraaf

8. Het implementatieprogramma
   - 8.1 toelichting
   - 8.2 routeplanning '22
   - 8.3 actielijst Ameland

Bijlage: de Omgevingswet in een Notendop

1 De opgave

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Het is aan alle betrokkenen die binnen het fysieke domein invloed uitoefenen, waaronder de gemeente, om op dat moment klaar te zijn voor de consequenties van die wet. Deze nota geeft de marsroute aan naar het Omgevingswet-proof worden van de gemeente Ameland.

Voor een goede implementatie van de Omgevingswet is het gewenst dat de gemeente aangeeft waar zij prioriteiten legt en waar zij op de verwachte datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet wil staan. De te ondernemen implementatie-acties sluiten daar vervolgens op aan.

Het bepalen van die prioriteiten is in 2019 reeds door het college gestructureerd ter hand genomen en heeft als eerste resultaat een ambitiebepaling opgeleverd. Het eerste deel van deze nota beschrijft die ambitie en de weg ernaar toe. Vanuit die ambitie is toegewerkt naar een implementatie van de wet die voldoet aan de wettelijke eisen en die daarnaast tegemoet komt aan de mogelijkheden die passen bij onze gemeente. Het implementatieprogramma is daar het resultaat van. Benadrukt zij dat ambities en implementatie primair een procesmatige lading hebben. Voor bepaling van beleidsbeslissingen zal per definitie samen met de raad naar de betreffende onderwerpen worden gekeken.

2 Werkwijze en taakverdeling

werkwijze
De ambities zijn in een sessie met het college van burgemeester en wethouders (hierna college), het directieteam (hierna DT) en de ambtelijke werkgroep Omgevingswet tot stand gekomen. Tijdens de sessie is met elkaar gekeken naar de doelen van de Omgevingswet en de ambities die het college en het DT nastreeft. De hieruit voortvloeiende ambities zijn tot stand gekomen op basis van de beschrijving van een aantal mogelijkheden die in de sessie zijn bekeken en waarbij een ambitiekeuze is gemaakt.

Het bepalen van de ambities is geen exacte wetenschap. Omdat het invoeringsproces rondom de Omgevingswet nog niet is afgerond, is er nog enige onzekerheid. Daarnaast zijn de ambities ook sterk gemeente en organisatie gebonden. Desondanks is het mogelijk (en nodig) een keuze te maken op basis van kennis, gevoel, ervaringen, verwachtingen, inschattingen en ambities. Zonder het maken van keuzes is het uitvoeren van acties in het kader van de implementatie van de Omgevingswet lastig.

De algehele conclusie en teneur van de sessie is geweest dat hetgeen de Omgevingswet nastreeft en voor ogen heeft, grotendeels in de gemeente Ameland al plaatsvindt. Zo is een belangrijk kenmerk van een kleine gemeente dat er structureel integraal wordt gewerkt. Daarnaast wordt bij iedere plan- en beleidsvorming de bevolking al ruimschoots geraadpleegd. En de gemeente heeft tot dusver altijd de intentie gehad om mee te denken met initiatieven en te kijken in hoeverre die gerealiseerd kunnen worden. De doelen van de Omgevingswet vinden daarmee belangrijke herkenning binnen de gemeente Ameland, wat er toe leidt dat de ambities bescheiden kunnen blijven, omdat er al aan veel

van de ambities in meer of mindere mate in de bestaande situatie invulling wordt gegeven. Een belangrijke conclusie uit de sessie is daarmee de bevestiging van de huidige werkwijzen geweest, om van daaruit voorlopig vooral een volgende koers te bepalen.

Dat laat onverlet dat er zaken kunnen worden verbeterd en dat er ook nog steeds zaken zijn die een aanpassing vergen aan het gedachtengoed van de Omgevingswet. Een weerslag van de discussie is in dit document verwoord.

Taakverdeling
De Omgevingswet voorziet in een duidelijke taakverdeling tussen de gemeenteraad en het college. De hoofdlijnen van beleid en regelgeving worden vastgesteld door de gemeenteraad. De raad stelt de omgevingsvisie en het omgevingsplan vast. De omvang, de aard en de inhoud van de regels van het omgevingsplan worden dus door de raad bepaald. De raad geeft in de regels aan wat de afwegingsruimte van het college is bij het afgeven van omgevingsvergunningen. De raad bepaalt bij de vaststelling van het omgevingsplan ook voor welke activiteiten omgevingsvergunningen of meldingen, al dan niet met toepassing van delegatie, nodig zijn en waarvoor niet. Tevens geeft de raad aan in hoeverre gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die de uitvoeringsbesluiten van het rijk bieden om af te wijken van de door het rijk gestelde normen. Ditzelfde geldt voor de beleidsruimte die de provincie de gemeente biedt.

De Omgevingswet maakt het mogelijk de vaststelling van delen (onderwerpen of gebieden) van het omgevingsplan vanuit de raad te delegeren aan het college. De mate waarin dat gebeurt, is afhankelijk van de keuzes van de raad. Het delegatiebesluit staat los van het omgevingsplan en kan op elk moment worden genomen. De delegatiemogelijkheid, die in de planning (8.2) is opgenomen, vervangt de nu in de Wet ruimtelijke ordening opgenomen uitwerkingsplicht en de wijzigingsbevoegdheid.

De raad heeft dus belangrijke bevoegdheden. De Omgevingswet gaat er vanuit dat de raad op hoofdlijnen bestuurt en dat de uitvoering van de instrumenten bij het college ligt. Het college kan als uitvoerende instantie volgens de wetgever eerder effectief en efficiënt maatwerk leveren dan de gemeenteraad.

De wijze waarop de omgevingsvisie wordt uitgevoerd wordt ook in handen gelegd van het college. Het college kan namelijk programma's vaststellen. Een programma betreft de uitwerking van het te voeren beleid of bevat de maatregelen om aan omgevingswaarden te voldoen. De omgevingswaarden zelf zijn onderdeel van het omgevingsplan en worden dus vastgesteld door de gemeenteraad. Daarnaast moet de omgevingsvisie altijd de basis vormen voor de mogelijkheid om een programma op te stellen.

3 Bouwstenen voor ambitie

Belangrijke vragen in het kader van de implementatie zijn: waar zet de gemeente Ameland op in en waar wil de gemeente staan op het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet? De keuzes hierbij zijn ruim en zitten tussen enerzijds het niets doen ofwel voortgaan op de huidige wijze en een afwachtende houding aannemen, en anderzijds het volledig voorbereid zijn en voor de troepen uit lopen. Hieronder is aangegeven welke ambities voor de gemeente Ameland uit de genoemde sessie zijn opgehaald voor de implementatie van de Omgevingswet. De gemeente is vrij in het bepalen van de ambities. Daar bepaalt het rijk of de provincie niets over.

De ambities zijn uitgesplitst naar de doelen van de Omgevingswet, het tempo waarin de implementatie plaatsvindt en de ambitie ten aanzien van enkele specifieke onderwerpen.

3.1 Doelen

De Omgevingswet kent een aantal doelen. Dit document richt zich op zes concrete verbeterdoelen van de Omgevingswet. Dit zijn:

- verbeteren inzichtelijkheid, voorspelbaarheid en gebruiksgemak;
- integraal werken;
- vergroten bestuurlijke afwegingsruimte;
- versnellen en verbeteren besluitvorming;
- optimaliseren dienstverlening;
- verbeteren digitaal werken.

De gemeente Ameland herkent de doelen en constateert in eerste aanleg dat de ambitie ten aanzien van al die doelen hoog zou moeten zijn. Daarnaast zijn alle verbeterdoelen ook met elkaar verbonden; het een kan niet zonder het ander. Beter digitaal werken heeft direct zijn weerslag op het optimaliseren van de dienstverlening, verbetert de inzichtelijkheid, voorspelbaarheid en het gebruiksgemak, waardoor het ook eenvoudiger wordt om integraal te werken en tot betere besluitvorming te komen. Het waarmaken van hoge ambities vraagt veel van de organisatie. Daarbij moet opgemerkt worden, zoals ook hiervoor al is weergegeven, dat bij de bespreking van de doelen geconstateerd is dat de gemeente Ameland al zoveel mogelijk optimale invulling geeft aan de doelen. Vanuit dat gegeven kan de ambitie laag zijn, omdat de gemeente het al goed doet.

De gemeente ziet wel enige voorzichtigheid als het gaat om de afwegingsruimte die kan worden geboden. Niet alleen moet zich dat goed verhouden tot de rechtszekerheid, ook is het van belang te beseffen dat regels een beschermende werking voor burgers hebben. Burgers mogen die bescherming ook verwachten. Teveel afwegingsruimte, bijvoorbeeld als gewerkt zou worden met open normen, kan afbreuk doen aan die beschermende werking.

Dit uitgangspunt kan wel per gebied verschillen. In de natuurgebieden of de recreatiegebieden kan dat anders worden ingevuld dan bijvoorbeeld in de dorpskernen.

De gemeente ziet de belangen van digitaal werken. Het digitaal werken gebeurt al in samenwerking en de ambities daarvoor liggen al hoog. Vandaar dat hier de ingeslagen weg gevolgd kan worden, zodat de ambities daarop gericht kunnen blijven.

3.2 Tempo

De gemeente Ameland is een betrekkelijk kleine organisatie. Voor wat het tempo van de implementatie betreft neigt de keus vanuit dat gegeven naar volgen. Met name ook omdat in een dergelijke kleine organisatie integraal denken, positief meedenken en participatie al nadrukkelijk onderdeel van besluit- en beleidsvorming zijn. Er gaat al veel goed, dus de ambitie kan in die zin laag zijn en gericht op het volgen van hetgeen elders wordt ervaren en uitgedacht. Het is voor een kleine organisatie teveel gevraagd om voorop te lopen, mocht ze dat willen. De gemeente Ameland ziet daartoe ook geen noodzaak. Belangrijke vragen in het kader van de implementatie zijn: waar zet de

gemeente Ameland op in en waar wil de gemeente staan op het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet? De keuzes hierbij zijn ruim en zitten tussen enerzijds het niets doen ofwel voortgaan op de huidige wijze en een afwachtende houding aannemen, en anderzijds het volledig voorbereid zijn en voor de troepen uit lopen.

Hieronder is aangegeven welke ambities voor de gemeente Ameland uit de sessie zijn opgehaald voor de implementatie van de Omgevingswet. De gemeente is zoals eerder aangegeven autonoom in het bepalen van zijn ambities. Die zijn uitgesplitst naar de doelen van de Omgevingswet, het tempo waarin de implementatie plaatsvindt en de ambitie ten aanzien van enkele specifieke onderwerpen.

Daar waar mogelijk kan, mede vanuit de huidige ontwikkelingen binnen de organisatie, wel al actief worden ingezet op het verbeteren en optimaliseren van besluitvorming en dienstverlening. Daar is de gemeente al mee begonnen, zodat de ambitie hier hoger gelegd kan worden om dit proces te versnellen. Daarnaast is geconcludeerd dat er weliswaar al integraal wordt gewerkt, maar dat dat is ontstaan vanuit een zekere vanzelfsprekendheid. Gekeken kan worden of dat in het licht en de reikwijdte van de Omgevingswet nog kan worden verbeterd. In het reguliere overleg met betrekking tot de implementatie van de Omgevingswet zal dit aspect dan ook steeds een punt van aandacht zijn. Ook, al dan niet, bestaande acties gericht op de cultuur, de competenties en de deregulering kunnen worden voortgezet en zo nodig worden uitgebreid met de aspecten van de Omgevingswet.

De gemeente Ameland vindt het belangrijk dat bestuurders en ambtelijke medewerkers tijdig en goed op de hoogte zijn van de nieuwe wettelijke ontwikkelingen en de landelijke implementatieacties. Qua kennis en inzicht mag de gemeente niet achterblijven. Met enige regelmaat zullen bestuurders en ambtenaren op de hoogte worden gehouden van de implementatie.

3.3 speerpunten

Het is gewenst om het algemene tempo zoals hiervoor is omschreven op enkele onderwerpen te concretiseren. Het betreft hier onderwerpen waarmee de gemeente Ameland in het kader van de implementatie speerpunten van kan maken. De keuze voor de ambities is bepaald aan de hand van tevoren op schrift gestelde mogelijkheden. De onderwerpen zijn:

- omgevingsvisie;
- programma;
- omgevingsplan;
- werkwijze en organisatie;
- competenties;
- ketenbenadering;
- digitalisering;
- participatie.

Omgevingsvisie
De gemeente Ameland vindt de omgevingsvisie een belangrijk instrument van de Omgevingswet. Het voorbereiden van een gemeentelijke omgevingsvisie heeft daarom prioriteit. Op rijks- en provinciaal niveau zijn al Omgevingsvisies gereed, waarmee de gemeente Ameland rekening kan houden. De provincie Fryslân heeft als aanloop naar haar Omgevingsvisie "de romte diele" middels diverse omgevingslab's bouwstenen uitgewerkt, die voor ons nuttige informatie bieden. De ruimte die de

provincie in haar Omgevingsvisie voor thematische en/of gebiedsgerichte experimenten lijkt te geven zien we overigens nog niet terug in de Ontwerp-Provinciale Omgevingsverordening (geplande vaststelling in september dit jaar). We houden dit samen met de andere Waddeneilanden in de gaten.

De gemeentelijke Omgevingsvisie is de opvolger van de huidige Structuurvisie (raadsbesluit 28 november 2011), die vooral een sectorale opzet heeft en een looptijd heeft van tien jaar. Het verdient dus aanbeveling om het voorbereiden van de Omgevingsvisie snel op te pakken en de aanpak met de raad te bespreken.

Programma
Het programma kent vooreerst een bescheiden ambitie. De gemeente Ameland ziet op dit moment geen aanleiding om daar nu specifiek op in te zetten. Het programma is duidelijk volgend op de inhoud van de gemeentelijke omgevingsvisie. De omgevingsvisie bepaalt thema's waarvoor een programma interessant kan zijn en kan worden ingezet. Overigens kunnen vastgestelde belangrijke beleidsnota's op het gebied van de fysieke leefomgeving vanaf 1 januari 2022 in feite ook al als Programma worden aangemerkt.

Omgevingsplan
Als de Omgevingswet in werking treedt worden de geldende bestemmingsplannen/beheersverordeningen, tezamen met de Bruidsschat en de gemeentelijke fysieke leefomgevingsverordeningen bij wijze van juridische fictie aangemerkt als tijdelijke omgevingsplannen. De gemeente krijgt vervolgens tot en met 2029 de gelegenheid om deze tijdelijke omgevingsplannen om te zetten in één eilandomvattend omgevingsplan dat voldoet aan alle wettelijke vereisten. Op dit moment is nog niet volledig duidelijk wat een gemeente in een omgevingsplan kan of moet regelen en welke bestuurlijke afwegingsruimte er nu precies is. Er zijn nog veel vragen in gemeentenland en de VNG gaat daar meer duidelijkheid in bieden. Zo werkt men al enige tijd aan zgn. "casco" Omgevingsplannen en juridische regels ("staalkaarten") die daar in passen en gemeenten meer helderheid gaan bieden.

Vooralsnog kiest de gemeente Ameland er niet voor om nu al te beginnen met het opstellen van een alomvattend Omgevingsplan. De gemeente heeft niet de ambitie om voorop te lopen. De gemeente Ameland is zich bewust van het feit dat 2029 weliswaar het laatste jaar is voor het vaststellen van een omgevingsplan, maar ook dat we op 1 januari 2022 al wel een idee moet hebben van hoe een omgevingsplan er ongeveer uit moet zien. Ook moeten we dan weten hoe we ingrepen in de fysieke leefomgeving planologisch/juridisch gaan vertalen. In een goed werkend digitaal stelsel; een harde randvoorwaarde.

De gemeente Ameland zet uiteindelijk in het op maken van een omgevingsplan, zoals door de wetgever is bedoeld, nadat de Omgevingswet in werking is getreden en het duidelijk voor de gemeente is wat er moet gebeuren. Daarbij is het logisch dat het omgevingsplan volgt op de omgevingsvisie of in ieder geval daarmee gelijk oploopt om bijvoorbeeld zaken als participatie en voorlichting daarover gelijktijdig en efficiënt op te kunnen pakken. Een belangrijke ambitie van de gemeente Ameland is om het proces en het instrumentarium vooral simpel te houden. Het volgen van handreikingen en goede voorbeelden kan daarbij belangrijk zijn om te leren en te voorkomen dat onnodige fouten worden gemaakt of zaken nodeloos ingewikkeld worden opgepakt.

Werkwijzen en organisatie
De gemeente Ameland heeft momenteel enkele zaken in gang gezet met betrekking tot de organisatie en de werkwijzen om de dienstverlening en het kennisniveau te verbeteren. De gemeente gaat hiermee door en spitst de acties mede toe op de doelen van de Omgevingswet.
De gemeente Ameland streeft ernaar om de veranderingen die de Omgevingswet met zich meebrengt, op het moment van inwerkingtreding in beeld te hebben en past zo nodig de werkwijzen en de organisatie binnen twee jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet aan.

Hierbij is ook aandacht nodig voor de cultuur en de houding van bestuurders en ambtelijke medewerkers, in het licht van de veranderende opgaven. Daar waar mogelijk zijn de nieuwe werkwijzen, de organisatie en de cultuurverandering al op onderdelen ingevoerd.

Competenties
De gemeente Ameland is zich ervan bewust dat de gewenste veranderingen gevolgen hebben voor de competenties van betrokkenen. De gemeente onderschrijft dat de competenties mede bepalend zijn voor het succes van het bereiken van de doelstellingen van de Omgevingswet en van de benodigde veranderingen. Binnen de gemeente Ameland wordt al gekeken naar de competenties van medewerkers vanuit het beleid met betrekking tot Vergunningverlening, Handhaving en Toezicht (hierna VTH-beleid). Een eerder doorgevoerd competentietraject (2016) kende een aanpak waarmee van binnenuit gekeken werd op welke wijze competenties binnen de gemeente zelf nodig zijn, welke competenties bij de Uitvoeringsdienst neergelegd kunnen worden en welke competenties mede ingevuld kunnen worden vanuit een provinciaal samenwerkingsverband. Daarmee houden we rekening.

De gemeente Ameland streeft ernaar om op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet in beeld te hebben over welke competenties betrokkenen dienen te beschikken en op welke wijze de gemeente deze competenties zelf in huis moet hebben. De ambitie is hoog, naar moet wel realistisch en haalbaar zijn en moet een duidelijke relatie hebben met het maatwerk dat bij de gemeente past. Daar waar de competenties bekend zijn, wordt er naar gestreefd deze ook al toe te passen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het verbeteren van de dienstverlening en integraal werken.

Ketenbenadering
De gemeente Ameland onderschrijft het belang van een goede ketenbenadering. Geconstateerd is dat de huidige structuren en contacten met de ketenpartners naar tevredenheid verlopen. De ambitie wordt daarom laag gelegd. Uitgangspunt op dit moment is het consolideren van de huidige contacten en werkwijzen. Van belang is naar de toekomst toe goede onderlinge afspraken te maken. Al werkende weg zal dan blijken wat er moet veranderen en waar dingen kunnen worden verbeterd om goed te functioneren onder de werking van de Omgevingswet.

Digitalisering/ICT
Digitalisering is mede ook vanwege de omvang van de organisatie, maar ook vanuit efficiëncy-overwegingen volledig uitbesteed aan de gemeente Leeuwarden. Die keus is gemaakt om in een groter verband een optimale digitalisering te bewerkstelligen. In die zin ligt de ambitie hoog en is die hoge ambitie al bekrachtigd in de huidige werkwijze.
De huidige ontwikkelingen binnen de eigen gemeente worden voortgezet en afgestemd op die van het DSO. Inmiddels is gezamenlijk met de andere eilanden software ingekocht en is een eerste ketengerichte digitale test (Texel) succesvol verlopen.

Participatie

De gemeente Ameland betrekt burgers al geruime tijd nadrukkelijk bij besluit- en beleidsvorming. Een voorbeeld daarvan is de economische visie, waarbij eerst breed informatie is opgehaald om vervolgens aan de visie te gaan schrijven. Het idee daarachter is om de gemeenteraad maximaal in positie te brengen. Ook op rijks- (Gebiedsagenda Wadden 2050) en provinciaal niveau (omgevingsvisie) is er de afgelopen periode veel geparticipeerd en kennis en informatie opgehaald, die we voor onze eigen processen kunnen benutten.

Er is dus al heel veel informatie beschikbaar en in eerdere situaties opgehaald. De ambitie is erop gericht om op visie- en planniveau te kijken wat er allemaal al voorhanden is en dan gebieds- en themagewijs te kijken waar we nog slagen kunnen maken. Participatie kan daar dan efficiënt op worden ingericht, mede ook om te voorkomen dat dingen dubbel worden gedaan.

Daarnaast is er straks ook participatie/draagvlak nodig op initiatiefniveau. De gemeente Ameland wil daar vooraf geen spelregels voor afgeven. Een initiatiefnemer moet aannemelijk maken dat er voldoende draagvlak voor een initiatief is. Als de gemeente van oordeel is dat er onvoldoende draagvlak is, dan moet er nog wat extra worden gedaan. De gemeente wil het draagvlak en het proces dat daaraan ten grondslag ligt, achteraf beoordelen. Wel bestaat er het idee om te gaan werken met goede voorbeelden die naar aard en schaal toegepast kunnen worden op verschillende initiatieven. De gemeente volgt die voorbeelden en adviezen en kijkt of het op deze wijze kan werken.

4 De ambitie verwoord

Resumerend komen wij tot de volgende ambitie:

- Wij willen goed voorbereid zijn op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, maar lopen niet voorop bij de implementatie van deze wet. Vanwege de al goede werkwijzen in het algemeen, kiezen wij voor een volgend traject.
- Wij willen leren van de goede voorbeelden die elders worden uitgedacht.
- Wij consolideren de huidige goede werkwijzen en contacten en verbeteren die waar nodig.
- De gemeente zet vooral in op de inzichtelijkheid, voorspelbaarheid en gebruiksgemak en het optimaliseren van de dienstverlening.
- Organisatie, werkwijzen, cultuur, integraal werken en competenties pakken we op in het kader van lopende acties en mogelijke vervolgen daarop.
- Digitalisering en geo-informatie vinden we belangrijk, maar de gemeente is in deze volgend en voert de benodigde de activiteiten uit in samenwerking met de gemeente Leeuwarden en de andere waddeneilanden.

5 Kaders voor implementatie van de Omgevingswet op Ameland

5.1 gemeentelijk kader

De gemeente benadert de implementatie en de mogelijkheden van de Omgevingswet op een realistische wijze. Dat wil zeggen dat de gemeente zeker inzet op het geven van invulling aan het

bereiken van de doelstellingen van de Omgevingswet, maar zich er ook terdege bewust van is dat de komende jaren veel van de gemeente als organisatie wordt verwacht.

Uitgangspunt is dat veel van de onderstaande doelen al in meerdere of mindere mate deel van de huidige werkwijze van de gemeente uitmaken. In dat geval is het doel alleen een verdere ontwikkeling daarvan in de geest van de Omgevingswet en uitgangspunt voor de inrichting van het instrumentarium. Dat zal minder inspanning vergen dan doelen die nog niet deel van de werkwijze zijn. Het gaat om de volgende doelen:

- draagvlak voor de implementatie en doelen van de Omgevingswet bij het bestuur en het ambtelijk apparaat;
- beleidsvorming moet duidelijk meer gebieds- en/of themagericht, integraal en met burgerparticipatie worden ingericht;
- wijziging van werkwijze door meer vooroverleg en denken in mogelijkheden. Meer toezicht en handhaving. Verandering in cultuur en competenties ('ja, mits' in plaats van 'nee tenzij');
- wijziging van interne processen en ondergeschikt maken aan doelen (positieve klantbeleving);
- een adequate dienstverlening;
- een goede samenwerking met de ketenpartners;
- inzicht in integrale wijze van werken inzake de instrumenten omgevingsplan, omgevingsvisie, programma en omgevingsvergunning;
- een samenvoeging van alle regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving tot één geïntegreerde set regels;
- een standpunt en werkwijze hoe gekomen kan worden tot een omgevingsplan en een omgevingsvisie, dan wel daarmee te zijn gestart, al dan niet in gezamenlijk verband met de andere Waddeneilanden;
- een standpunt innemen in de wenselijkheid van het opstellen van 1 of meerdere programma's;
- inzicht in de wijze waarop vorm en inhoud aan de participatie wordt gegeven;
- digitaal kunnen werken conform de vereisten van de Omgevingswet.

Bij de implementatie hebben Raad, College en de Organisatie eigen specifieke opgaven:

De Gemeenteraad moet strategische keuzes maken en kaders stellen aan de hand van de volgende vragen:

- Hoe geven we vorm aan participatie van inwoners en stakeholders?
- Welke rollen wil de gemeente gaan vervullen?
- Welke thema's zijn belangrijk voor het bereiken van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit?
- Welke keuzes liggen bij de Raad en welke ruimte krijgt het College?
- Welke planning houden we aan?

Het College zal besluiten nemen en voorstellen aan de Gemeenteraad doen op basis van de volgende vragen:

- Welke dilemma's zien we in het fysieke domein; beschermen vs. Benutten; ruimte vs. kaders?
- Op welke wijze gaan we met andere overheden in overleg, hoe geven we vorm aan eventuele gezamenlijke besluitvorming?

- Hoe gaan we om met relevante Gemeenschappelijke Regelingen c.a. (FUMO, GGD, VRF)?

De ambtelijke organisatie gaat het bestuur hierover de komende maanden gestructureerd adviseren, rekening houdend met reeds gemaakte beleidskeuzes en werkwijzen én nog te maken nieuwe beleidskeuzes en aan te passen werkwijzen. Dat doet zij met als leidraad het Route '22 document van de VNG en de daaruit voortvloeiende minimale actielijst van deze organisatie. Die advisering houdt niet op per 1 januari a.s., omdat veel werkzaamheden ook daarna nog aandacht vragen van bestuur en organisatie.

5.2 samenwerking Waddeneilanden

Vanuit het samenwerkingsverband is als Waddeneilanden gekeken naar de mogelijkheden om zaken samen op te pakken. Het aanvankelijk daarvoor opgestelde plan van aanpak ging uit van een gezamenlijk optrekken bij de invoering van de Omgevingswet. De nadruk lag daarbij op de inhoud van Omgevingswetprocessen, het digitaliseren ervan, organisatorische en financiële aspecten, opleidingen en communicatie.

Dit gezamenlijk optrekken is beperkt van de grond gekomen. Met uitzondering van de ontwikkeling van digitaliseringsprocessen op de maat van de Waddengemeenten, loopt de implementatie van de Omgevingswet op elk eiland in een individueel bepaald tempo en op een niet identieke wijze.
Wel is het ambtelijk Kernteam implementatie Omgevingswet van het Samenwerkingsverband De Waddeneilanden actief in het praktisch zoeken naar initiatieven die breed gedragen worden en een gezamenlijke meerwaarde hebben.

Belangrijk aandachtspunt op het niveau van de Waddengemeenten is de relatie met andere ontwikkelingen die gaande zijn, zoals De Friese Aanpak Omgevingswet, de Gebiedsagenda Wadden 2050 en de gezamenlijke aanpak gericht op het provinciaal beleid (uitwerking Provinciale Omgevingsvisie en de Provinciale Omgevingsverordening).

6 Bouwstenen voor implementatie

6.1 organisatie

De uitvoering van het implementatieplan (8.1 en 8.2) is primair gericht op dit lopende jaar, maar zal ook daarna nog aandacht vragen. Het vraagt naast een integrale benadering ook de nodige tijd, geld en energie van alle betrokkenen. Het is daarom nodig de uitvoering goed organisatorisch te borgen. Hierbij is gekozen voor het onderstaande model.

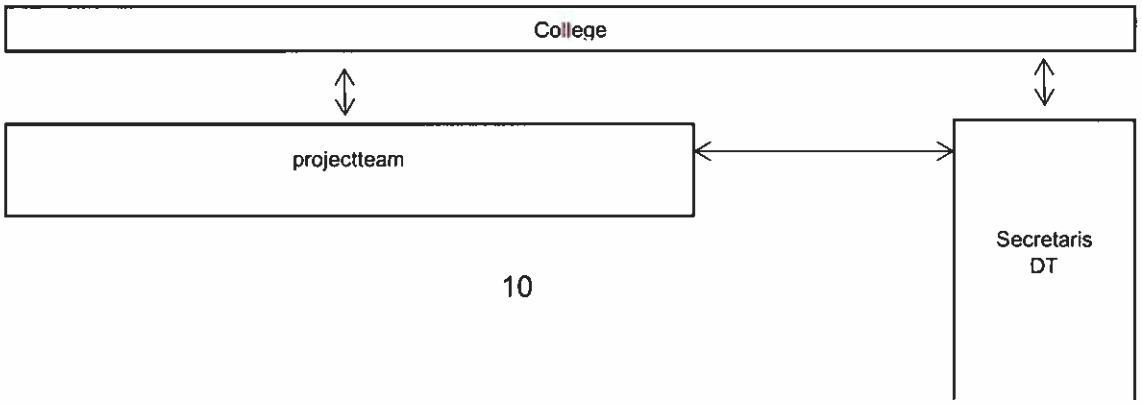

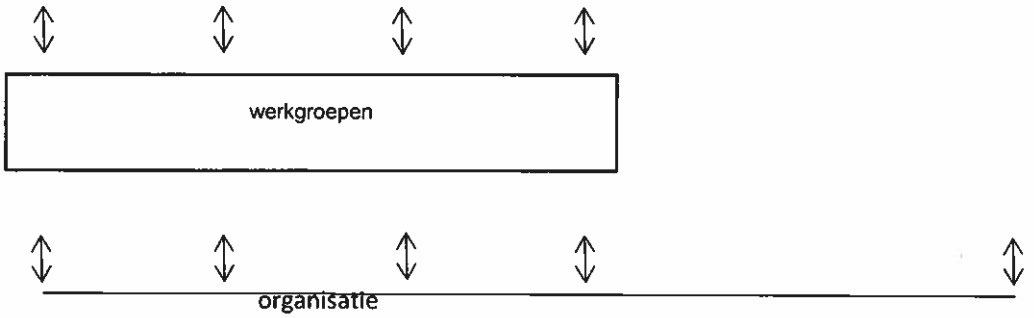

Werkgroepen

Deze zijn klein samengesteld en zij houden zich gedurende het proces voor kortere of langere tijd bezig met inhoudelijke vraagstukken die van belang zijn voor het bepalen van de inhoud van het instrumentarium, zoals procesvoering, deregulering, participatie, omgevingskwaliteit, en dergelijke.
Het model waarborgt door de werkgroepen een stevige verankering in de organisatie en bevat door het College bestuurlijke inbreng. Bestuurders en ambtelijke medewerkers dragen gezamenlijk zorg voor een goede implementatie van de Omgevingswet. Het projectteam en de projectleider, die daar deel van uitmaakt, staan borg voor de projectmatige aanpak en dragen er zorg voor dat de werkgroepen op een juiste manier worden gevoegd en aangestuurd en dat het College in kennis wordt gesteld van de voortgang en op een juiste wijze wordt geadviseerd over te nemen besluiten.
Het model maakt een integrale werkwijze mogelijk. Het integrale denken en handelen vindt plaats binnen het projectteam en de werkgroepen.

De volgende werkgroepen zijn inmiddels geformeerd en aan de slag gegaan:

Werkgroep Organisatie & Werkwijzen
Cultuur, besluitvormingsprocessen, kennisniveau, nieuwe werkwijzen, competenties, capaciteit;

Werkgroep Digitaal Stelsel
DSO, geo-informatie, zaaksysteem, vragenbomen.

Werkgroep VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving)
Koppeling VTH-beleid, samenvoegen verordeningen, leges, Omgevingstafel.

Werkgroep Beleid en visie
Inventarisatie bestaand beleid, integreren beleid, Omgevingsvisie.

Werkgroep Communicatie, Participatie & Keten
Informeren & communiceren, KCC, participatiemotivering, ketenpartners, één-overheidprincipe.

Projectteam

Is direct betrokken bij de inhoud en de uitvoering van het implementatieproces.
Het team betrekt de werkgroepen inhoudelijk bij het proces en draagt zorg voor een goed en tijdig verloop van de uitvoering van de implementatie. Het team monitort de voortgang van de werkzaamheden en doet hiervan verslag aan het DT en het college.

Het projectteam voert zelf ook een aantal acties uit. Dit betreft:

- Volgen acties en resultaten van de implementatie in relatie tot de organisatieontwikkeling.
- Het afstemmen van de acties en de resultaten van het Plan van Aanpak op de organisatie.
- Communicatie intern en extern.
- Het bijhouden van trainingen, cursussen en bijeenkomsten en het afvaardigen van mensen daar naar toe, alsmede het actief delen van kennis binnen de organisatie.
- Vertegenwoordigt de gemeente bij het samenwerkingsverband De Waddeneilanden.
- Coördineert de inbreng van de gemeente bij het proces ter uitvoering van de Omgevingsvisie van de provincie Fryslân en de totstandkoming van de provinciale Omgevingsverordening.

Projectleider
Het projectteam bestaat uit drie medewerkers en een projectleider. De projectleider begeleidt tevens de vijf werkgroepen bij de toebedeelde acties. De projectleider bewaakt de voortgang van de acties, signaleert vertragingen, zoekt oplossingen voor de vertragingen en zorgt ervoor dat het project op een goede en tijdige wijze wordt uitgevoerd. De projectleider rapporteert periodiek over de voortgang aan het team en is trekker van de hiervoor genoemde acties.

Secretaris
De Secretaris kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan het college. Daarnaast kan hij aanwijzingen geven aan het projectteam en de werkgroepen. Zij betrekken de Secretaris periodiek bij hun werkzaamheden. De Secretaris heeft tot taak vanuit een breed perspectief te kijken naar de acties die worden uitgevoerd, de bestuurlijke gevolgen en vanuit zijn ervaring aan te geven of er bijstelling van het implementatieplan gewenst is.

College
Het college geeft op hoofdlijnen sturing aan de uitvoering van het implementatieplan en plaatst dit in het bestuurlijke en organisatorische kader. Het college toetst of de doelstellingen worden gehaald en besluit of eventuele bijstellingen gewenst zijn.

6.2 tijdbesteding

Het uitvoeren van het Implementatieprogramma (8.2 en 8.3) neemt tijd. Het is gewenst hiervoor tijd in te plannen. Indien dit niet worden gedaan, is de kans groot dat de uitvoering van de acties in de knel komt. Nu de geplande inwerkingtreding 2022 is, ligt de nadruk van de werkzaamheden op de resterende maanden van het lopende jaar.

6.3 financiën
Terwijl we de ontwikkelingen vormgeven blijft onze 'winkel' open. Dat betekent dat we tijdelijk zowel een 'ontwikkellijn' als een 'winkellijn' hebben, die uiteraard niet los van elkaar opereren. Bovendien is 'ontwikkelen' traditioneel ook inherent aan het continue beleidsproces. De Omgevingswet is daarvoor natuurlijk wel een belangrijke aanjager. Niet alle implementatiestappen zijn dus als nieuw of extra aan te merken.
De financiële consequenties van het implementatietraject worden zoveel mogelijk vertaald naar de uren die zijn opgenomen in de werkplanningen binnen de staande organisatie

7 Risicoparagraaf

Het Implementatieprogramma is primair gericht op het lopende jaar. Daarna zal de uitwerking van belangrijke doelen nog jaren aan inspanning vergen. De uitvoering vindt plaats in een dynamische omgeving. Enerzijds vanwege de nieuwe wetgeving die nog verder uitgewerkt zal worden met besluiten, maatregelen en instructieregels van hogerhand. Denk ook aan nieuw te vormen jurisprudentie over de Omgevingspraktijk. De werkwijzen binnen onze organisatie zullen op diverse onderdelen aangepast worden. Een sprekend voorbeeld is de invloed van de Wet kwaliteitsborging, die de structuur van het bouwtoezicht zoals we die nu kennen wezenlijk wijzigt. Deze ontwikkelingen kennen diverse onzekerheden en dat brengt risico's met zich mee. Meer algemene risico's zijn vooral:

- geen prioriteit
- weinig tijd om uitvoering te geven aan de acties (zie ook 6.2)
- onduidelijkheid van wetgeving
- onvoldoende kennis
- onvoldoende bestuurlijk en ambtelijk draagvlak

Met name de eerste twee risico's zijn onopgemerkt aanwezig. Er komt immers het nodige op de nieuwe organisatie af. De kans is dan ook aanwezig dat de implementatie van de Omgevingswet door andere organisatieontwikkelingen en andere werkzaamheden te weinig aandacht krijgt. Hierover dient te worden gewaakt. Het bewaken van de risico's is een taak van de projectleider. Deze dient de risico's tijdig te onderkennen en acties te ondernemen. Deze zullen met name liggen in het voorleggen van een knelpunt bij het college. Op dat moment moet worden ingegrepen. De betrokken medewerkers moeten dan meer tijd voor de implementatie krijgen, of gewezen worden op de prioriteit van de actie. Indien binnen de organisatie geen mogelijkheden zijn om veranderingen te bewerkstelligen, dan dient bezien te worden of de werkzaamheden met behulp van derden uitgevoerd kunnen worden. Als dat ook niet mogelijk is, beziet het college of aanpassing van het implementatieprogramma een oplossing is. Gelet op de gewenste voorbereiding, dient dit echter zoveel als mogelijk te worden voorkomen.

8 Het implementatieprogramma

8.1 Toelichting

Het komt uiteraard allemaal aan op het aanpakken van alle werkzaamheden die gedaan moeten worden. De praktijk tot dusverre is dat een aantal gemeenten pionierswerk hebben ondernomen om alle relevante beleids- en uitvoeringsvraagstukken op de rij te krijgen. Er zijn veel nota's geschreven en diverse pilots gehouden op het gebied van de fysieke leefomgeving. Toch is het niet gewenst dat iedere gemeente zelf het wiel gaat uitvinden. Op verzoek van veel gemeenten is de VNG twee jaar geleden begonnen met het in kaart brengen van de route op weg naar een haalbare invoering van de Omgevingswet. Later aangevuld met een zgn. "minimale actielijst", die de gemeenten helpen om grip te krijgen op het brede werkveld van de Omgevingswet. Het zijn dynamische documenten, die regelmatig aan de actualiteit van het moment kunnen worden aangepast.

Wij maken voor de implementatie van de Omgevingswet gebruik van de Route '22 planning van de VNG, aangepast aan onze eigen situatie. Daarnaast geven wij invulling aan de minimale actielijst, in de vorm van een Actielijst Ameland. Deze actielijst is het dynamische ambtelijke werkdocument dat concreet invulling geeft aan de Route 22 planning.

Het route '22 document is de bestuurlijke roadmap voor de invoering van de Omgevingswet. Hij bevat mijlpalen die aangeven wat er moet gebeuren voordat de wet in werking treedt op 1 januari 2022. De mijlpalen zijn in sporen geordend naar de fasen in de beleidscyclus (omgevingsvisie, omgevingsplan, dienstverleningsprocessen, monitoring/toezicht en handhaving), inclusief een algemeen spoor 'ambitie, strategie en beleid'. De mijlpalen staan niet op zichzelf, maar zijn afhankelijk van elkaar. Ze zijn in de routeplanning op maat gemaakt voor Ameland en geven in ieder geval een houvast naar de te bereiken resultaten toe.
Deze sporen vinden we ook terug in de actielijst Ameland, om zodoende de onderlinge samenhang te bewaren.

8.2 routeplanning '22
zie planningsoverzicht A

8.3 actielijst Ameland
zie planningsoverzicht B

BIJLAGE:
Bijlage: De Omgevingswet in een notendop

BIJLAGE 2

De Omgevingswet in een notendop

Op 22 maart 2016 heeft de Eerste Kamer de Omgevingswet aangenomen. Deze wet beoogt een forse stelselherziening op het gebied van het omgevingsrecht. Het nieuwe stelsel wordt op 1 januari 2022 ingevoerd. De Omgevingswet brengt alle wetten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving bij elkaar, het bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur, water en cultureel erfgoed en regelt daarmee het beheer en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De samenvoeging van de wetten kan als volgt worden verbeeld:

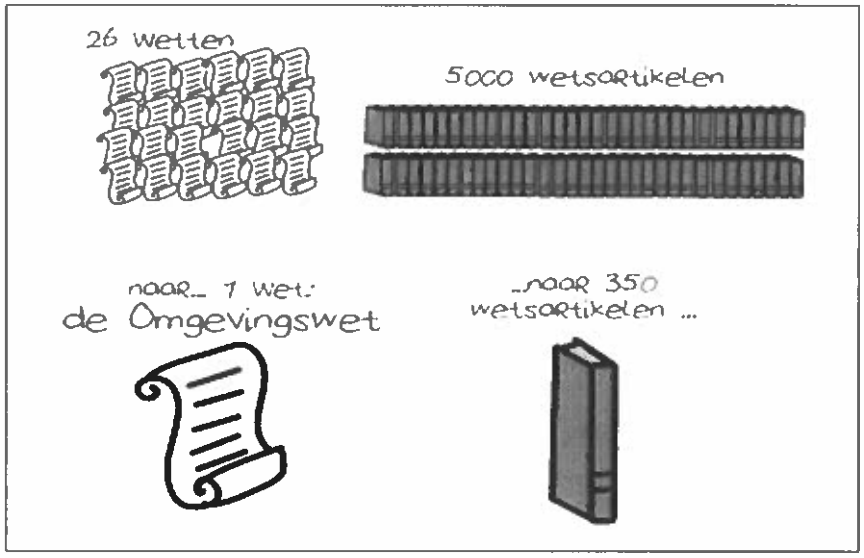

Het terugbrengen van het aantal regels vindt niet alleen plaats op wetsniveau. Ook het aantal uitvoeringsbesluiten (AMvB's) en ministeriële regelingen wordt aanzienlijk teruggebracht.
Er zijn straks vier uitvoeringbesluiten:

- Omgevingsbesluit
- Besluit kwaliteit leefomgeving
- Besluit activiteiten leefomgeving
- Besluit bouwwerken leefomgeving

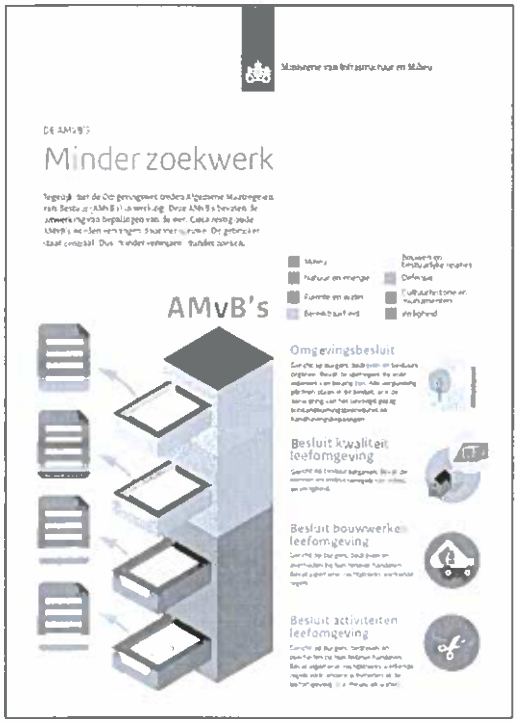

De uitvoeringsbesluiten bevatten regels die het nationaal belang dienen en zijn zodanig opgesteld dat deze ruimte aan gemeenten overlaten om eigen afwegingen te maken. Naast de afwegingsruimte bevatten de uitvoeringsbesluiten instructies die gemeenten verplicht zijn te verwerken in het omgevingsplan.

Dit kan als volgt worden verbeeld:

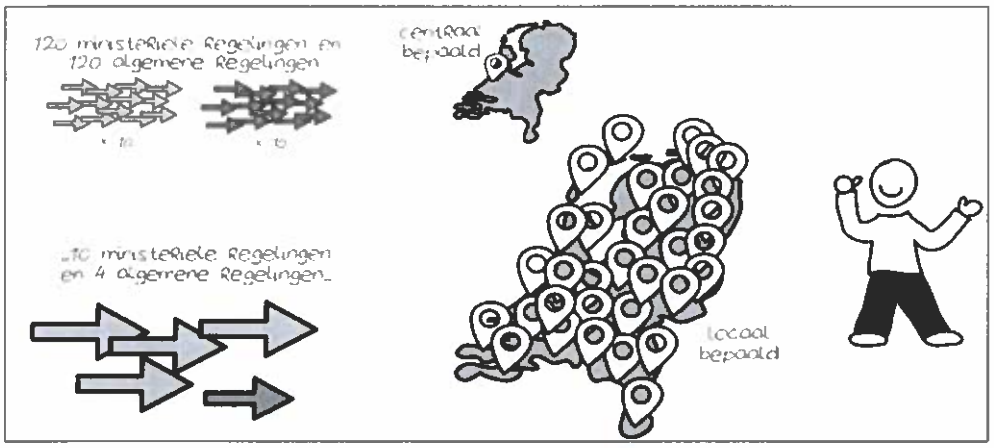

Inmiddels zijn er ook een viertal aanvullingswetten geschreven. Deze aanvullingswetten vullen de Omgevingswet aan voor een aantal specifieke beleidsonderwerpen. Het gaat om aanvullingswetten voor grondeigendom, natuur, geluid en bodem.

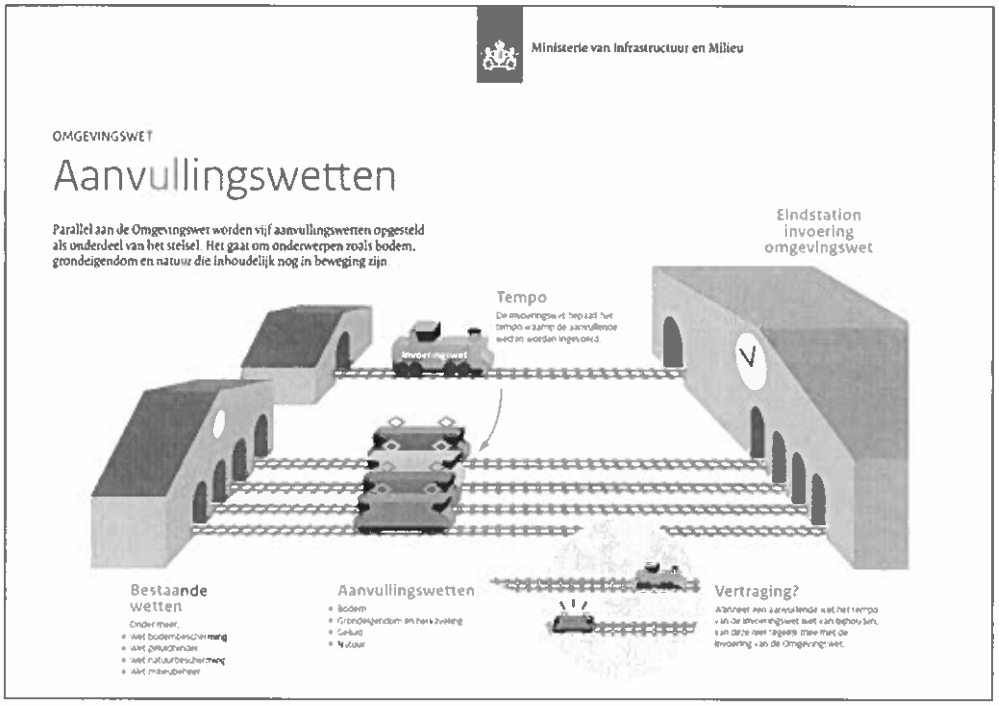

Onder het motto "ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit" krijgen met het nieuwe omgevingsstelsel zowel de gemeente als inwoners en bedrijven meer vrijheden in het omgaan met de fysieke leefomgeving. De gebruikers (bestuur, bedrijven en burgers) staan centraal. Dit heeft forse gevolgen voor inwoners, bedrijven, organisatie en politiek.

Recent is de Omgevingsregeling gepubliceerd. Deze Omgevingsregeling bundelt de regels uit ongeveer 75 bestaande ministeriële regelingen. Het gaat om regels voor het gebruik van de wet in de praktijk. Op onderstaande figuur is aangegeven waar de omgevingsregeling betrekking op heeft.

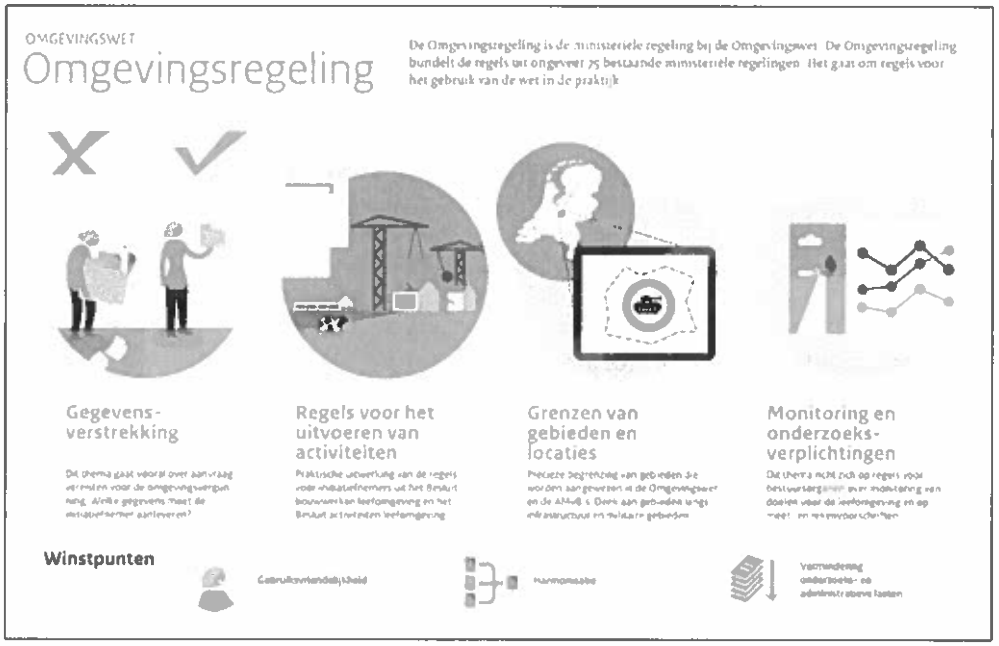

Daarmee is het wetgevingshuis vrijwel volledig gebouwd. Dit hele wetgevingshuis is nodig voor de vernieuwing van het stelsel van het omgevingsrecht. Het wetgevingshuis is op de volgende wijze verbeeld.

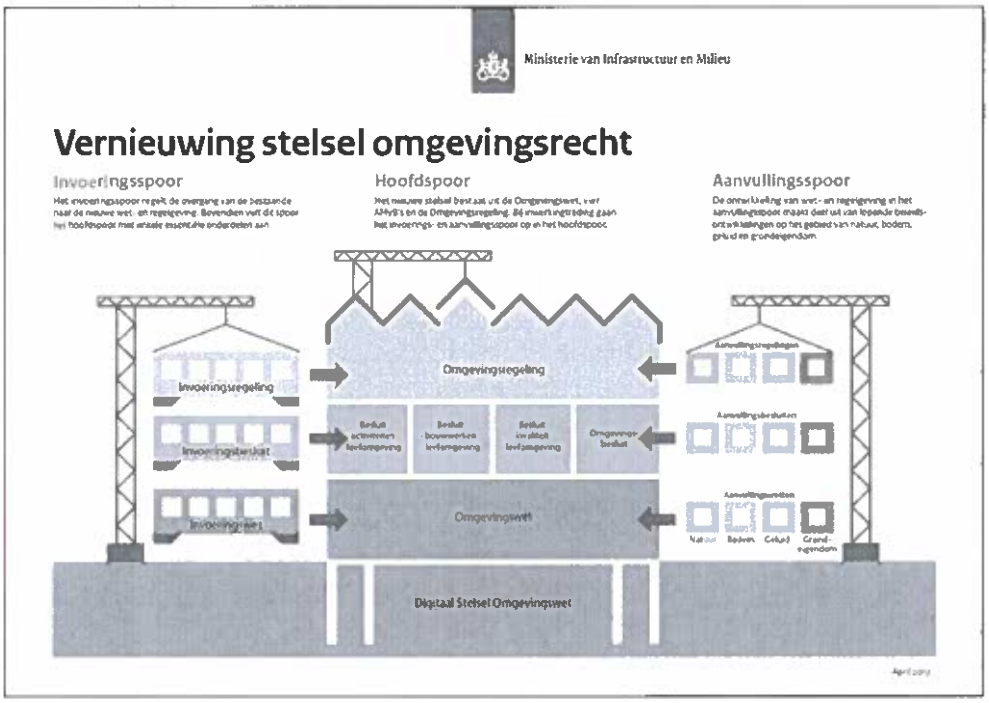

REDENEN OMGEVINGSWET

In de onlangs verschenen Invoeringswet is nog een keer duidelijk verwoord wat de twee redenen zijn geweest voor deze hele wetgevingsoperatie.
In de eerste plaats stelt men dat de huidige regels niet goed aansluiten op huidige en toekomstige ontwikkelingen. Het huidige stelsel biedt onvoldoende mogelijkheden voor regionaal maatwerk (inhoud regels in Randstad is anders dan op Ameland), voor duurzame ontwikkeling en zorgt voor onvoldoende betrokkenheid.
In de tweede plaats is het huidige recht sterk versnipperd. Er zijn problemen met afstemming en coördinatie, de bevoegdheden zijn onduidelijk en er is onvoldoende samenhang en integraliteit. De Omgevingswet moet dit dus gaan ondervangen.

DOELEN OMGEVINGSWET

De Omgevingswet heeft een aantal duidelijke doelen. Belangrijk doel is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Het is de bedoeling van de Wet om de huidige kwaliteit van de fysieke leefomgeving te behouden en waar mogelijk te versterken. Een goede fysieke leefomgeving staat centraal. Alle betrokkenen dienen te handelen in het kader van een goede fysieke leefomgeving. Tegelijkertijd moet de wet bijdragen aan het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving om maatschappelijke functies en ontwikkelingen te vervullen. Wat een goede fysieke leefomgeving is, wordt in het samenspel tussen rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en de maatschappij gezamenlijk bepaald. Het begrip fysieke leefomgeving wordt niet in de Wet gedefinieerd. Wel geeft de Omgevingswet aan wat er in ieder geval onder wordt verstaan, zoals bijvoorbeeld natuur, water, bodem, lucht, landschappen, bouwwerken en cultureel erfgoed.
De fysieke leefomgeving raakt ook de volksgezondheid, de leefbaarheid en het welzijn. De inrichting van de fysieke leefomgeving kan immers invloed hebben op de gezondheid, de leefbaarheid of het

welzijn van mensen. Gezondheid en leefbaarheid worden daarmee een belangrijk en voor de ruimtelijke ordening tot dusver vrij nieuw fenomeen dat mede bepalend wordt bij de te maken ruimtelijke keuzes. In de wet is daarom ook vastgelegd dat iedere ingreep in de fysieke leefomgeving beoordeeld moet worden op de gevolgen voor de mens.

Daarnaast kent de Omgevingswet ook enkele concrete doelen. Dit zijn:
- een integrale benadering van de fysieke leefomgeving;
- meer bestuurlijke afwegingsruimte;
- snelle procedures;
- meer inzicht in besluitvorming.

De Omgevingswet benadert de fysieke leefomgeving integraal. Er komen minder regels en er komt meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk. Het is de bedoeling dat het initiatief leidend wordt en niet langer de regels. Dat vraagt om een andere houding en werkwijze, maar vraagt ook om andere regels.

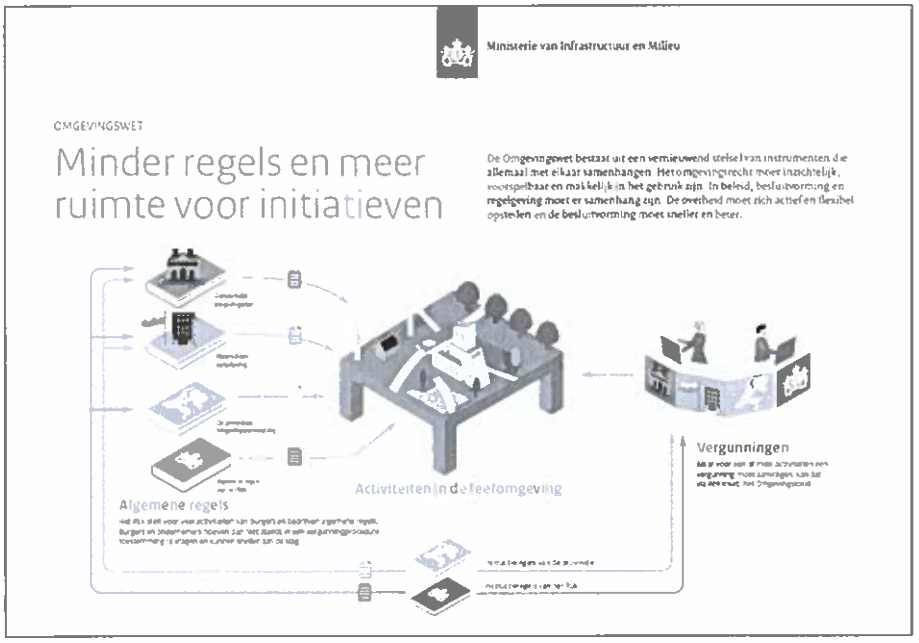

Twee andere belangrijke onderwerpen zijn participatie en digitalisering. De Omgevingswet wil de participatie bij besluitvorming in het kader van de fysieke leefomgeving optimaal faciliteren. Beleid en regels worden geacht in nauw overleg met derden tot stand te komen. De insteek van de Omgevingswet is dat de overheid meer met de maatschappij in gesprek gaat, samen met haar optrekt en met haar beleid en regels aansluit op maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken. Hierbij kijkt de overheid ook welke rol zij bij de beleid- en besluitvorming inneemt. Zij kan bijvoorbeeld reguleren, regisseren, stimuleren, faciliteren of loslaten.

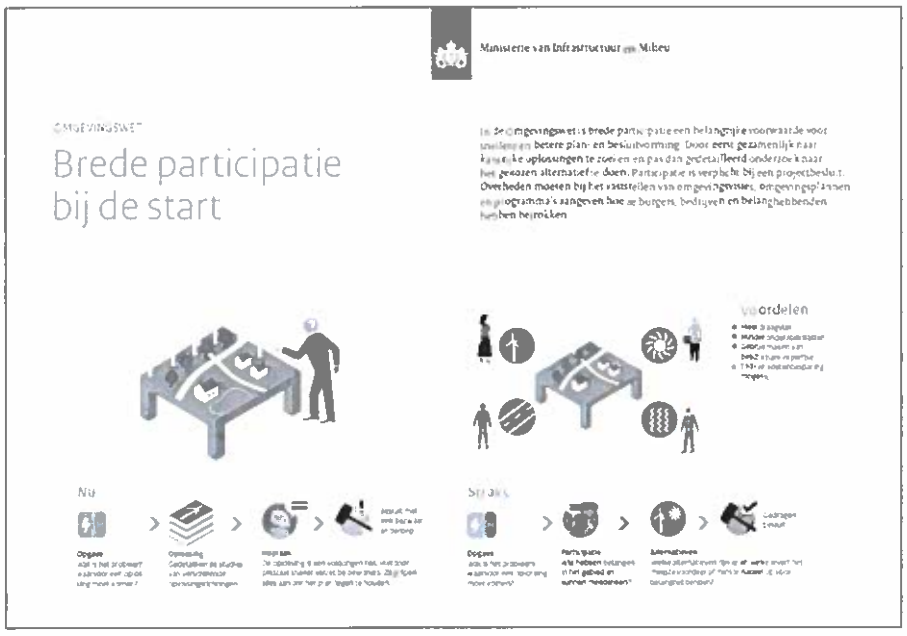

De digitalisering heeft betrekking op het op een snelle en effectieve manier kunnen maken en uitvoeren van de instrumenten. En om iedereen op een goede wijze te kunnen informeren over de instrumenten en de informatie die daaraan ten grondslag ligt. In het kader van de digitalisering wordt gewerkt aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het DSO vervangt ruimtelijke plannen, het digitale loket voor het aanvragen van omgevingsvergunningen (OLO, omgevingsloket on line) en de

internetmodule voor het checken of voor milieu gerelateerde activiteiten een vergunning of melding nodig is (AIM, Activiteitenbesluit Internetmodule).

De Omgevingswet streeft ook nadrukkelijk naar een andere houding en andere cultuur. De Omgevingswet gaat uit van de ja-mits benadering in plaats van de nee-tenzij. Uitgangspunt is dus dat een activiteit kan, mits deze voldoet aan de regels. De Wet wil de activiteit centraal stellen en niet de regel. Overheden kunnen en mogen zich niet meer verschuilen achter een regel. Zij zullen telkenmale een oordeel moeten vellen over een activiteit en kijken hoe deze zich verhoudt tot een goede fysieke leefomgeving. Dit betekent niet dat alle activiteiten zijn toegestaan. De omgevingskwaliteit staat centraal. Op het moment dat een activiteit niet in overeenstemming is met een goede fysieke leefomgeving en/of omgevingskwaliteit, moet deze worden geweigerd of zodanig worden aangepast dat er wel sprake is van een goede fysieke leefomgeving. De Omgevingswet is immers gericht op het instandhouden of het bereiken van een goede fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Wat dat binnen een gemeente is, bepaalt de gemeente zelf binnen de door het rijk en de provincie gestelde grenzen. Aspecten als een goede rechtszekerheid en rechtsgelijkheid blijven bij de besluitvorming een belangrijke rol spelen. Dit geldt ook voor de overige algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Gemeenten dienen nog meer dan voorheen initiatieven vanuit de maatschappij te faciliteren, (bestuurlijke) ruimte op te nemen en integrale oplossingen na te streven. Tegelijkertijd bewaakt de gemeente de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

De Omgevingswet is derhalve geen vrijbrief voor het toestaan van activiteiten. De Omgevingswet biedt gemeenten de mogelijkheden om op een verantwoorde en zorgvuldige manier integraal om te gaan met de fysieke leefomgeving, met als doel de kwaliteit daarvan te verhogen. En om maatwerk te kunnen verrichten ten aanzien van activiteiten wanneer dat gewenst en mogelijk is.

Tot slot kan de dienstverlening worden genoemd. De Omgevingswet wil het mogelijk maken om de dienstverlening te verbeteren. Inzichtelijkheid en snelheid zijn hiervan belangrijke pijlers. Maar ook de hiervoor genoemde verandering van de basishouding van nee-tenzij naar ja-mits en het centraal stellen van de activiteit in plaats van de norm zijn hiervan voorbeelden. Veel gemeenten zijn in de ogen van de minister op dit moment sterk georganiseerd vanuit wetten, systemen en processen, de systeemwereld. De aansluiting met de leefwereld van de inwoners en ondernemers wordt wel steeds meer gezocht, maar de systeemwereld is nog erg dominant. Een verschuiving van de systeemwereld naar de leefwereld draagt volgens de minister bij aan een betere dienstverlening. Ditzelfde geldt voor

de digitalisering en het gebruik van geo-informatie. Met behulp van de digitalisering kunnen regels snel inzichtelijk worden gemaakt en met openbare geo-informatie weet iedereen snel wat voor mogelijkheden, beperkingen, waarden of kwaliteiten binnen een gebied aanwezig zijn.

INSTRUMENTEN OMGEVINGSWET

De Omgevingswet kent zes kerninstrumenten. De eerste drie genoemde zijn het belangrijkste voor de gemeente.

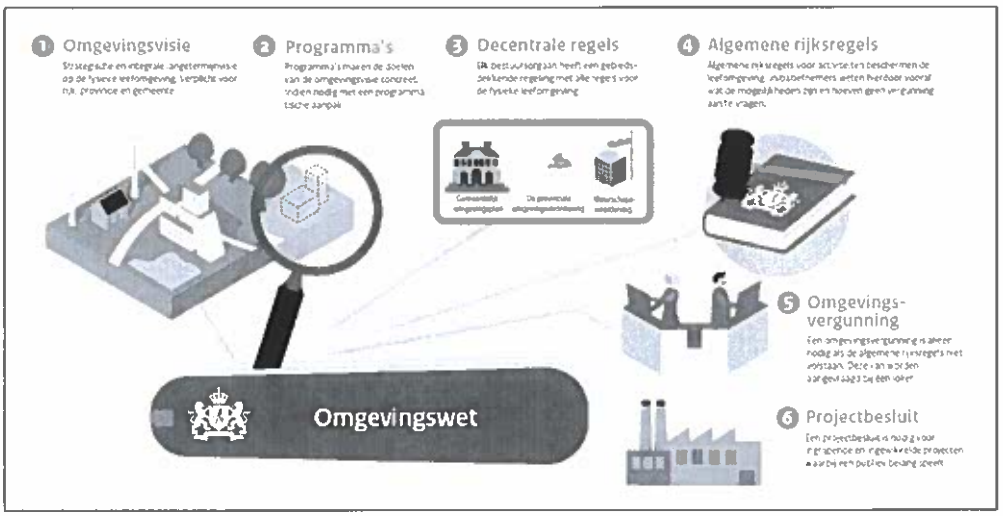

Omgevingsvisie
De gemeentelijke omgevingsvisie bevat de strategische keuzes van de raad ten aanzien van de fysieke leefomgeving en bevat de hoofdlijnen van het te voeren beleid voor de toekomst. In één integrale visie geeft de raad aan hoe hij de fysieke leefomgeving ziet en welke normen daarbij eventueel worden gehanteerd. Daarbij wordt de relatie met het milieubeleid en de milieubeginselen een belangrijk aandachtspunt. Het opstellen van een omgevingsvisie is verplicht. De omgevingsvisie is een vormvrij instrument. Het wordt volledig aan de gemeente overgelaten wat de vorm, opzet en inhoud is.

Een goede en bruikbare omgevingsvisie maakt duidelijk welke ontwikkelingen gewenst en welke juist minder gewenst zijn in een gemeente, en fungeert als afwegingskader tussen verschillende belangen. Dit biedt initiatiefnemers inzicht in de mogelijkheden en onmogelijkheden voor ruimtelijke projecten.

Voor de omgevingsvisie is het van belang dat de gemeenteraad ook bepaalt welke rol de gemeente wil gaan vervullen. De gemeente is nu veelal regisserend, maar de Omgevingswet wil graag dat de overheid meer deel van de samenleving wordt en daarbij een andere rol aanneemt. Die rol kan per gebied of per onderwerp verschillen.

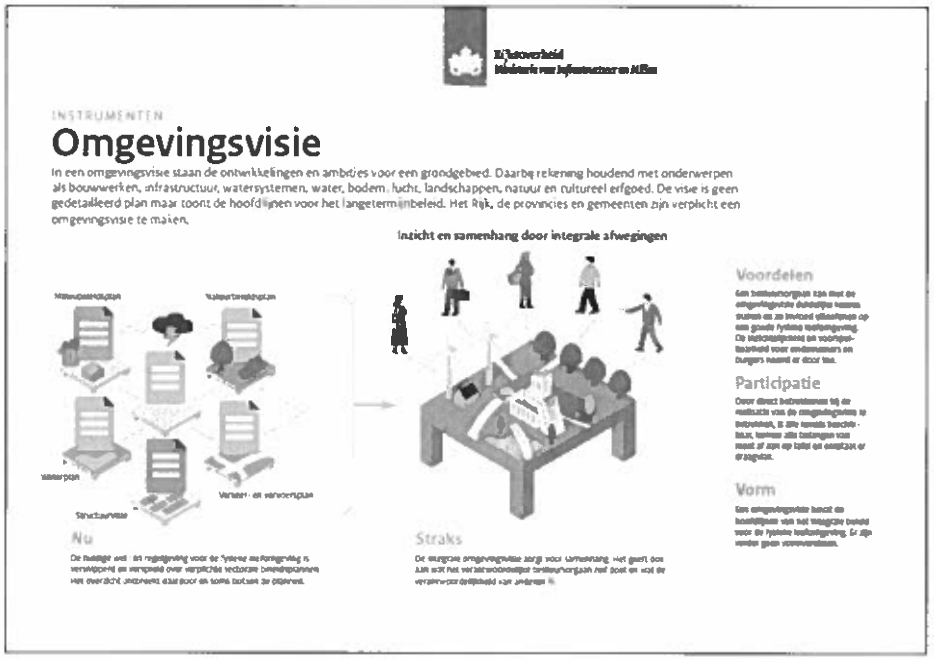

Omgevingsplan

De weerslag van de omgevingsvisie wordt opgenomen in het omgevingsplan. Het omgevingsplan (één gebiedsdekkend plan voor de gehele gemeente) bevat alle gemeentelijke regels in het kader van de fysieke leefomgeving en regels voor activiteiten die de fysieke leefomgeving kunnen beïnvloeden. Welke regels worden opgenomen en hoe die eruit zien bepaalt de raad zelf bij de vaststelling van het omgevingsplan. Onderwerpen kunnen globaal of gedetailleerd worden geregeld en kunnen object- en/of gebiedsgericht zijn. In ieder geval moet het streven er op gericht zijn te komen tot een evenwichtige verdeling van functies. Regels mogen objectief worden begrensd, maar er mag ook met open normen worden gewerkt. Het mag duidelijk zijn dat open normen bij de uitvoering van het omgevingsplan een nadere afweging door het college van burgemeester en wethouders mogelijk maken. Bij gedetailleerde regels is dat niet of veel minder het geval. Deze zijn vaak meer objectief geformuleerd en bieden meer rechtszekerheid. Feit is wel dat ook open normen niet in strijd mogen zijn met de rechtszekerheid. Open normen vergen een objectief toetsingskader, dat bijvoorbeeld in beleidsregels kan worden uitgewerkt, maar vergen ook de nodige vaardigheden van de gemeentelijke medewerkers. Daarnaast is de rol die de gemeente wil vervullen ook bepalend voor de regels die daarbij nodig zijn.

Gemeenten kunnen in het kader van het omgevingsplan vervolgens activiteiten vergunningsvrij verklaren. Dit past in de lijn van de Omgevingswet om te werken met algemene regels in plaats van omgevingsvergunningen.

De systematiek van de omgevingsvergunning blijft nagenoeg gelijk aan het huidige systeem onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Wanneer een ruimtelijk project van een initiatiefnemer past binnen de omgevingsvisie van de gemeente, moet het omgevingsplan in principe geen belemmering vormen om het initiatief te kunnen ontplooien. Het omgevingsplan biedt daarbij wel de waarborg voor lokaal maatwerk.

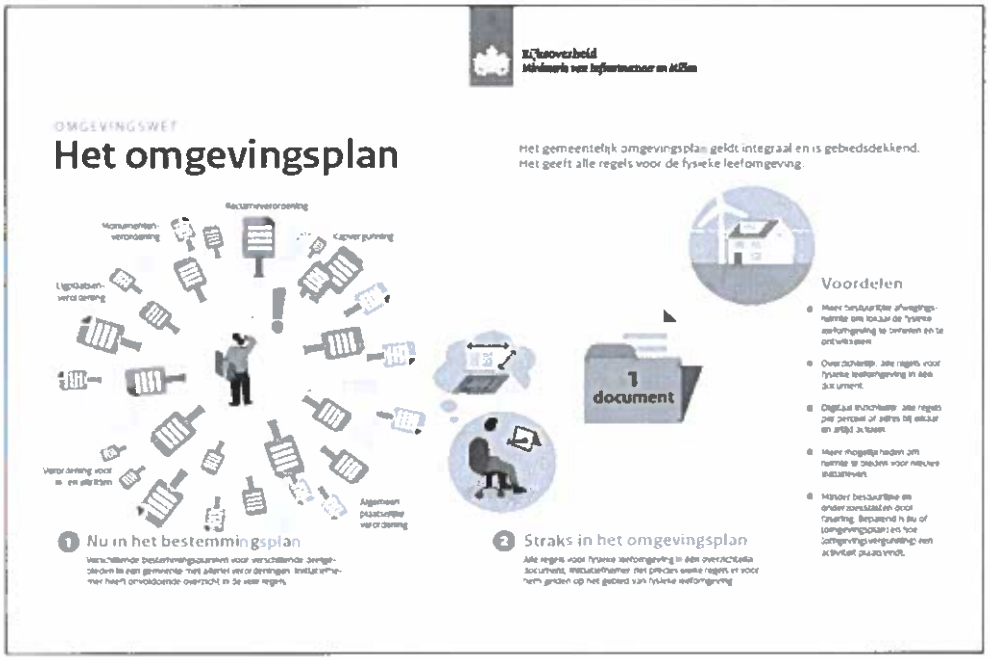

Programma

Een programma is gericht op de uitvoering van de omgevingsvisie. In een programma kan worden opgenomen op welke wijze gekomen kan worden tot de doelen van de omgevingsvisie. Een programma kan betrekking hebben op de integrale doelen, maar ook op sectoraal beleid als bijvoorbeeld bodem, geluid, verkeer, natuur en water. Een voorbeeld van een programma kan worden gegeven voor bijvoorbeeld de energiedoelstelling. Veel gemeenten willen op een bepaald tijdstip energieneutraal of – onafhankelijk zijn. De gemeente kan daarmee in de visie volstaan. In het programma wordt vervolgens uitgewerkt op welke wijze dat doel bereikt gaat worden, welke maatregelen daarvoor nodig zijn, hoe de financiën worden geregeld, welke partijen daarbij nodig zijn, hoe de monitoring wordt ingericht, enz.

Algemene Rijksregels voor activiteiten in de leefomgeving

Het Rijk legt regels van nationaal belang vast en clustert deze in de in hoofdstuk 2 genoemde vier AMVB's waarin algemene Rijksregels (Besluit activiteiten leefomgeving, Besluit bouwwerken leefomgeving, Besluit Kwaliteit leefomgeving en Omgevingsbesluit) zijn opgenomen. De hierin opgenomen instructieregels werken rechtstreeks door naar het gemeentelijke omgevingsplan.

De omgevingsvergunning

Er komt één loket voor alle activiteiten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Het doel is zo eenvoudig mogelijk en snelle duidelijkheid.

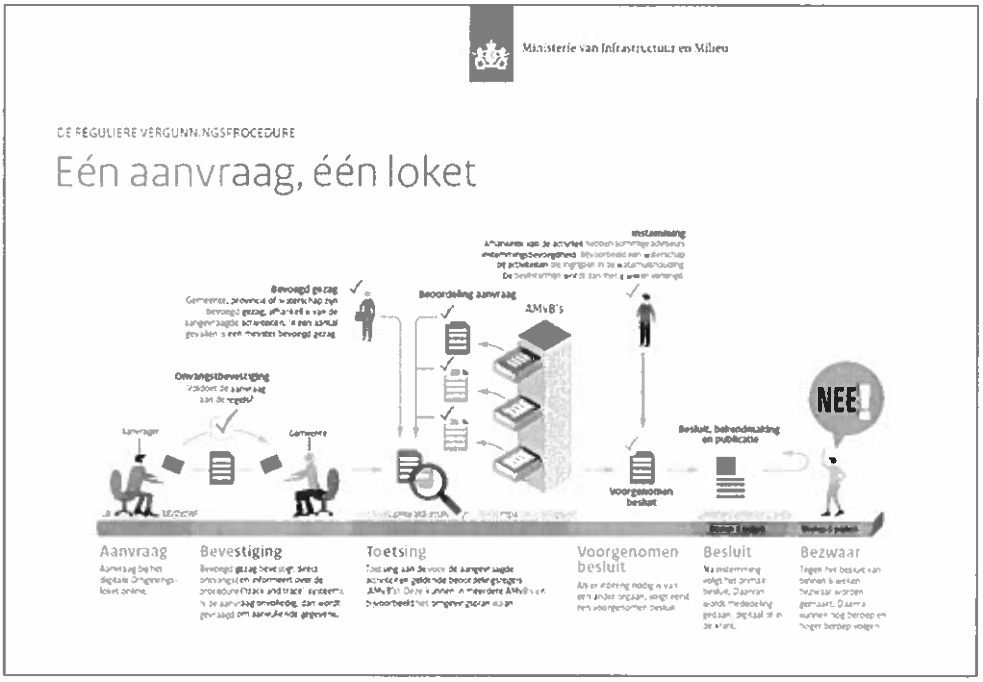

Het projectbesluit

Er komt een uniforme procedure voor besluitvorming over projecten met een publiek belang volgens een snelle en betere aanpak.

PLANNINGSOVERZICHT A	2021				2022				
kwartaal	1	2	3	4	1	2	3	4	Verantwoordelijke werkgroep:
groen= betrokkenheid of besluitvorming door de raad									
spoor A: Ambitie, strategie en beleid									
Documenten Ameland Omgevingswet-Proof definintief vastgesteld door het college. Inclusief tijdschema invoeringstraject en planning van vereiste raadsbesluiten		mei							projectteam
Raad betrekken bij deze documenten en afstemmen van inhoud en procesgang met de raadsleden		mei/jun							projectteam
periodieke informatievoorziening aan raad over de voortgang van het implementatieproces		vanaf mei							comm,pk/projectt.
vaststelling Verordening kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Kaderstelling door de raad over de kwaliteit van de Omgevingsprocessen incl. Wet kwaliteitsborging				dec					org+ww/vth
raadsbesluit adviesrecht raad bij buitenplanse omgevingsactiviteiten (zgn. OPA's)			sep						bel+visie/vth
raadbesluit over de gevallen waarin participatie verplicht is			sep						bel+visie/vth
financiële en organisatorische effecten van de implementatie voor 2022 e.v. in kaart brengen, mia afspraken Rijk-VNG (voorjaar)				begrotings raad					bel+visie

afstemming met raad over beleidskeuzes legesheffing. Wat blijft vergunningplichtig en wat niet (meer) en welke tarieven voor (milieu)vergunningen. Meningsvorming met raad, als aanloop naar begrotingsraad			jul						org+ww
start communicatie met inwoners en bedrijven			jul						projectt/comm,pk
contract en financieel arrangement met de uitvoeringsdienst gereed			jul						org+ww
mandaatbesluiten raad				dec					org+ww
vaststelling verordening nadeelcompensatie				dec					bel+visie
instelling Commissie ruimtelijke kwaliteit		jun							org+ww
spoor B: Omgevingsvisie en programma									
aanpak Omgevingsvisie bepaald (structuur, inhoudelijk/juridisch, wie doet wat intern/extern)		jun							bel+visie
besluiten hoe om te gaan met Programma's		jun							bel+visie
Spoor C: Omgevingsplan									
opleiden en oefenen (juridisch, procesmatig, dso	zodra mogelijk								projectteam
uitgangspunten Omgevingsplan met de raad afgestemd. Juridisch/inhoudelijk/beleidsmatig, vorm en structuur Omg.plan, tijdpad, omgang met bruidsschat, adviesrecht raad, opschonen verordeningen, mandaatregelingen			sep						bel+visie
plansoftware en/of dienstverlening verworven		mei							digit
start voorbereiding urgente planwijzigingen met terinzagelegging na 1-1-22, onder de werking van de Omgevingswet		vanaf mei							bel+visie

plansoftware operationeel			jul						digit
start oefenen met plansoftware			v.a. jul						digit
eerste wijzigingsbesluiten tijdelijk Omgevingsplan klaar voor eisen Omgevingswet				dec/jan					org+ww
nieuw planproces beschreven				dec/jan					org+ww
ruimtelijke plannen opgeschoond				dec/jan					org+ww
spoor D: Initiatieven-, dienstverlenings- en behandelproces									
medewerkers VTH zijn/worden opgeleid (basis- proces- en samenwerkingskennis Omgevingswet).		zodra mogelijk							projectt/vth
start oefenen met vergunningen, meldingen en toepasbare regels			vanaf juni						digit/vth
plan van aanpak VTH en TR (Toepasbare Regels wel of niet) gereed, vooroverleg, samenwerking, dienstverlening				okt					vth, org+ww
VTH software (en eventueel toepasbare regel software) verworven				nov					digit, vth
leer- en oefenaanpak VTH en TR uitgewerkt		vanaf jun							digit, vth
Plan van aanpak college gereed voor VTH processen incl. de Wet kwaliteitsborging bouwactiviteiten (Wkb)		jun							org+ww, vth
deelname aan proefprojecten Wkb			vanaf jul						vth
VTH-, Zaak- en TR software operationeel, inclusief samenwerkingsfunctionaliteit				nov					digit
Dienstverlenings-, Zaak- en behandelprocessen staan in de steigers en zijn oefen-klaar			vanaf sep						vth, digit

start digitaal oefenen, intern en met keten			vanaf sep						digit
afspraken regionale samenwerking VTH gereed		jun							org+ww, vth
beleidskeuzes legesheffing gemaakt				begrotings raad					org+ww
vergunningsproces compleet beschreven en IT operationeel				okt					vth, digit
start werken conform nieuwe processen					jan				vth, org+ww
dienstverlenings-, KCC en balieprocessen zijn ingeregeld					jan				org+ww
configuratie digitale VTH keten volledig, inclusief datamigratie					jan				digit
bepaald welke monitoringsbehoeften er zijn en hoe die worden toegepast bij de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan				dec					org+ww

8.3 Planningsoverzicht B

ACTIELIJST AMELAND

VNG actielijst en Route'22 acties, toebedeeld aan werkgroepen

Acties WG Organisatie en Werkwijzen	Toelichting (VNG)	Actie door	Afspraken per 15 maart
Monitoring en evaluatie ingericht De gemeente heeft monitoring & evaluatie afgestemd op de bedoelingen en eisen van de Omgevingswet.	De Omgevingswet heeft op uiteenlopende wijzen consequenties voor monitoring. Deels per 1-1-22 als gevolg van wet- en regelgeving op landelijk niveau en deels (in toenemende mate) in de jaren daarna door nieuwe (typen van) regels in de omgevingsverordening en het omgevingsplan. Dit vraagt aanpassingen van organisatie, processen en systemen in samenwerking met uitvoeringsorganisaties en andere bevoegde gezagen.	Arie Jan	*Dit punt kunnen we nu even laten rusten, omdat monitoring en evaluatie nauw samenhangen met de ontwikkelingen rond de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan.* *Die zetten we eerst in de planning. Monitoring en evaluatie volgen daar op.*
Meting en registratie geluid ingeregeld Op een nog te bepalen tijdstip (Rijk) heeft de gemeente de meting, registratie en ontsluiting van geluidsgegevens ingericht.	De Omgevingswet (i.c. de aanvullingswet geluid) brengt aanzienlijke veranderingen inzake geluid met zich mee, onder meer op het vlak van meten, registreren en ontsluiten van geluidsgegevens. Bij gebiedsontwikkeling wordt een	Chris/Anne	*De FUMO neemt dit mee in het bestuurlijk overleg met de aangesloten gemeenten, naar verwachting dit voorjaar.* *We houden vinger aan de pols*

	preventieve geluidstoets verplicht, monitoring van geluid moet structureel en fijnmaziger worden ingericht, er komen nieuwe normen en meetwaarden (en dit betekent anders meten). Tenslotte moeten geluidsbelastingkaarten worden bepaald, gekoppeld aan het omgevingsplan, en moeten gegevens landelijk worden ontsloten via de Cvgg		
Kunnen toepassen procedures en regels kostenverhaal Per 1-1-22 heeft de gemeente de procedures en (reken)methoden voor kostenverhaal geïmplementeerd, zoals beschreven in de aanvullingswet grondeigendom.	De Omgevingswet (i.c. de aanvullingswet grondeigendom) betekent aanzienlijke wijzigingen voor kostenverhaal. Dit wordt gekoppeld aan nieuwe instrumenten. Daarnaast veranderen de grondslagen, de kostensoortentabel en de procedurele vereisten en termijnen. Zeer belangrijk is tenslotte dat verandert welke kosten de gemeente kan verhalen. De nieuwe regels moeten worden toegepast vanaf 1-1-22; de gemeente moet zich daarop dus in 2021 voorbereiden. Ook is het verstandig om bij trajecten die nu in voorbereiding zijn te kiezen of de gemeente kostenverhaal wil inzetten	Arie Jan/ Proj.team	*Kostenverhaal is momenteel wel geregeld, maar de regels veranderen onder de Omgevingswet. Er ligt vanuit de praktijk geen grote druk op. Vooralsnog geen specifieke actie.* *Aandachtspunt: betrokken collega('s) betrekken bij cursusmogelijkheden*

		onder het oude regime of juist onder het nieuwe.		
	Legesmodel en mandaatregelingen aangepast De gemeente heeft haar legesmodel aangepast op de situatie na 1-1-22.	Aanpassingen door de stelselwijziging per 1-1-22 moeten in het legesmodel worden verwerkt. Dit is een reguliere periodieke activiteit voor het team dat de legesverordening beheert. Hierbij dient in ieder geval aandacht te zijn voor de keuze om als dan niet leges te heffen voor de milieubelastende activiteit, het bijbehorend bouwwerk, brandveilig gebruik, de gevolgen van de Wkb en (in een latere fase) de gevolgen van al dan niet dereguleren. Ook de mandaatregelingen dienen te worden aangepast, zoals dit algemeen gebruikelijk is bij de invoering van nieuwe wetgeving.	Arie Jan Gerlof / Verg.verlening, Financiën	*VNG ondersteuner Tom Veldhuis benaderen. Het legesmodel wordt door de VNG aangepast, maar is technisch niet spannend. Wij hebben behoefte aan gerichte info over wel of niet heffen van leges voor activiteiten en hoe dat regionaal wordt ingevuld.* *Na info van de VNG hierover met onze financiële mensen om tafel gaan. Samen (Verg.verlening en Financiën) beleidskeuzes voorbereiden voor college en raad. Wat is wel vergunningplichtig en wat niet en hoe prijzen we de vergunningproducten.*
27	**Financiële arrangementen met uitvoeringsdiensten herzien.** De gemeente heeft de financiële arrangementen met de uitvoeringsdiensten herzien	Het takenpakket van uitvoeringsdiensten verandert in veel gevallen per 1-1-22. De financiële arrangementen met de uitvoeringsdiensten moeten hierop voor de inwerkingtreding van de wet zijn aangepast. Belangrijke aandachts- en bespreekpunten in dit kader zijn: · herintroductie van de milieuleges	Anne/ Arie Jan	*Er komt in april a.s. een voorstel tot herziening van de financiële arrangementen in het AB van de FUMO.* *Dit betekent jun/jul besluitvorming in de gemeenteraad over het herzieningsvoorstel van de FUMO. O.a. over het basis takenpakket.*

	(misschien gaat de OD die heffen namens de gemeente); · alle wijzigingen omtrent de kleine bouw (gevolgklasse 0: deregulering, dus minder vergunningplicht,gevolgklasse 1 naar de Wkb); · alle wijzigingen in vermindering van gebruiksvergunningen / meldingen / informatieplicht, ook omtrent brandveiligheid; · wijzigingen in het basistakenpakket; · andere wijzigingen op basis van beleidskeuzes van de gemeente (deregulering, of juist lokaal maatwerk, bijvoorbeeld vanuit de bruidsschat).		
Kunnen uitvoeren gedecentraliseerde bodemtaken. Per 1-1-22 heeft de gemeente afspraken gemaakt over de overdracht van bodemtaken en de regels vanuit de provincie en is in staat om de overgedragen taken uit te (laten) voeren	Als gevolg van de aanvullingswet bodem gaat een aantal bodemtaken over van de provincie naar de gemeente. Dit betreft onder meer onderzoek en regelgeving van bodemsanering. De gemeente dient afspraken te maken met de provincie over de overdracht van deze taken en zich voor te bereiden op de uitvoering ervan. Hierin dienen ook de	Cris/Anne	*Actiepunt voor gemeenten en FUMO. Vraag is hoe de dienst deze (gewijzigde) taken gaat aanbieden. En wat hierbij dan precies de gemeentelijke rol en/of actie is.*

	betreffende uitvoeringsorganisaties te worden betrokken.		
Kunnen toepassen procedures en regels voorkeursrecht en Onteigenen Per 1-1-22 kan de gemeente de procedurele wijzigingen van het voorkeursrecht toepassen, zoals beschreven in de aanvullingswet grondeigendom	Als een gemeente vanaf 1-1-22 een voorkeursrecht wilt vestigen moeten procedurele en juridische wijzigingen zijn doorgevoerd. Dit betreft onder meer de van toepassing zijnde grondslagen, termijnen etc. Hetzelfde geldt voor onteigeningen. Beide wijzigingen maken deel uit van de aanvullingswet grondeigendom. Deze nieuwe regels moeten worden toegepast vanaf 1-1-22; de gemeente moet zich daarop dus in 2021 voorbereiden.	Arie Jan/ Proj.team	*Onteigeningen komen op Ameland in de praktijk niet voor. Toepassen voorkeursrecht is geen hot item. Deze actie dus niet actief oppakken.* *Aandacht voor volgen van cursus(sen) op dit gebied.*
Veranderopgave na 2022 bepaald Gemeentebestuur, management en 'uitvoering' hebben een beeld van de verdere veranderopgave die voortvloeit uit de bedoeling van de wet en hebben op basis daarvan een aanpak gedefinieerd om de organisatie verder te laten groeien in de wijze waarop de Omgevingswet wordt uitgevoerd.	Voor het bereiken van onderliggende doelstellingen van de Omgevingswet is meer nodig dan invulling geven aan de minimumeisen. De gewenste ontwikkeling vraagt niet alleen het 'technisch' aanpassen van regels, processen en werkwijzen, maar (vooral) om een verdergaande ontwikkeling van o.a. cultuur, vaardigheden, gedrag, gedeelde waarden. Het is van belang dat gemeenten de verdere organisatieontwikkeling vormgeeft en/of faciliteert. Deze ontwikkeling	Gretha, Simone, Cris, Christian	*Deze opgave brengt een aantal ideeën en wensen naar voren die vooral gaan om de manier van samenwerken bij ruimtelijke initiatieven en specifiek de relatie tussen KCC en Vergunningverlening/RO. Hoewel er diverse ideeën leven staat de huidige werkwijze niet ter discussie.*

vraagt duurzaam aandacht tot 2029 (en wellicht daarna).

AMELAND OMGEVINGSWET-PROOF	2021				2022				
kwartaal	1	2	3	4	1	2	3	4	Verantwoordelijke werkgroep:
vaststelling Verordening kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Kaderstelling door de raad over de kwaliteit van de Omgevingsprocessen incl. Wet kwaliteitsborging				dec					org+ww/vth
afstemming met raad over beleidskeuzes legesheffing. Wat blijft vergunningplichtig en wat niet (meer) en welke tarieven voor (milieu)vergunningen. Meningsvorming met raad, als aanloop naar begrotingsraad			jul						org+ww
contract en financieel arrangement met de uitvoeringsdienst gereed			jul						org+ww
mandaatbesluiten raad				dec					org+ww
instelling Commissie ruimtelijke kwaliteit		jun							org+ww
eerste wijzigingsbesluiten tijdelijk Omgevingsplan klaar voor eisen Omgevingswet				dec/jan					org+ww
nieuw planproces beschreven				dec/jan					org+ww
ruimtelijke plannen opgeschoond				dec/jan					org+ww

plan van aanpak VTH en TR (Toepasbare Regels wel of niet) gereed, vooroverleg, samenwerking, dienstverlening				okt					vth, org+ww
Plan van aanpak college gereed voor VTH processen incl. de Wet kwaliteitsborging bouwactiviteiten (Wkb)		jun							org+ww, vth
afspraken regionale samenwerking VTH gereed		jun							org+ww, vth
beleidskeuzes legesheffing gemaakt				begrotingsraad					org+ww
start werken conform nieuwe processen					jan				vth, org+ww
dienstverlenings-, KCC en balieprocessen zijn ingeregeld					jan				org+ww
bepaald welke monitoringsbehoeften er zijn en hoe die worden toegepast bij de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan				dec					org+ww

Acties WG Digitaal Stelsel	**Toelichting VNG**	**Actie door**	**Afspraken per 23 maart**
Kunnen opstellen en aanleveren vragenbomen vergunningcheck De gemeente is in staat om toepasbare regels voor de	Met de vergunningcheck kunnen burgers en bedrijven eenvoudig checken of een vergunning nodig is, in eerste instantie voor topactiviteiten. Het aanbieden van een	Joop/VV	*De omzetting van huidige vragenbomen vanuit het OLO vertalen naar het DSO-LV, aanvullend op de vragenbomen van de bruidsschat. Nader inplannen.*

vergunningcheck op te stellen en aan te leveren aan de landelijke voorziening, conform de daarvoor geldende standaard; Per 1-1-22 tenminste voor die activiteiten waarvoor het uitvoeren van een vergunningcheck nu ook al mogelijk is (gelijkblijvend dienstverleningsniveau).	vergunningcheck per 1-1-22 is geen juridische verplichting. Het behouden van het huidige dienstverleningsniveau is wel bestuurlijk overeengekomen. Dit betekent dat vragenbomen moeten worden gemaakt voor alle activiteiten waarvoor nu in het OLO een vragenboom bestaat. Een deel van deze vragenbomen wordt meegeleverd met de bruidsschat en valt daarna onder gemeentelijk beheer. Een klein deel moet door de gemeente zelf opgesteld worden.	RO Joop/VV	*De aanpak van het Omgevingsplan is bepalend voor het evt. aanpassen van de bruidsschat.* *Aandacht voor koppelen RO-deel en VV-deel. Mozard Is hier een bruikbaar podium voor. De uitgebreide procedure is nu nog niet beschreven in Mozard. Oppakken als alle procedurebeschrijvingen nagelopen en compleet zijn. Actie Werkgroep VTH*
Kunnen ontvangen aanvragen en meldingen	Voor de continuïteit van de dienstverlening moet de gemeente vanaf 1-1-22 aanvragen en meldingen vanuit het	Joop/VV	*De aanvragen lopen nu nog via AIM. Het realiseren van de juiste omzetting van de OLO praktijk naar het DSO*

Vergunningen en meldingen/Techniek: Per 1-1-22 is het bevoegd gezag (en/of de uitvoeringsorganisatie) in staat om conform de daarvoor geldende standaard een aanvraag of melding (art. 14.1 Ob) vanuit delandelijke voorziening te ontvangen.	DSO-LV kunnen ontvangen. DSO-LV biedt aanvragen en meldingen aan conform de STAM standaard. Dit is een ander koppelingsmechanisme dan bij het huidige Omgevingsloket Online. De gemeente dient de benodigde aanpassingen in de software te hebben gedaan. Daarnaast moeten zaaksystemen zijn ingericht conform Omgevingswet (zaaktypen en processen) en moeten deze overweg kunnen met het begrip milieubelastende activiteit (i.p.v. inrichting) en locatie		*vraagt aandacht. Nader in te plannen.* *Texel heeft onlangs succesvol met ketenpartners geoefend op dit onderdeel. Wij gebruiken dezelfde programmatuur, dus er is goede hoop op een soepele koppeling.* *Ook het zaaksysteem zal (beperkt) aanpassing vereisen. Tercera kan vanuit Mozart koppelen met het DSO loket. Wel behoefte aan een testadministratie DSO. Nog te regelen tussen Digit. en Verg.verlening.*
a. Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen ingericht	De Omgevingswet stelt nieuwe juridische kaders voor vergunningverlening. Belangrijke		*Samenhang met actiepunten Werkgroep VTH. In die werkgroep is afgesproken dat VV alle meldings- en*

b. Kunnen beoordelen vergunningaanvragen Proces: Per 1-1-22 is het bevoegd gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie) voorbereid op de gewijzigde vergunningenprocedure conform de eisen van de Omgevingswet. Hieronder valt het kunnen verwerken van een enkelvoudige en een meervoudige aanvraag. Beoordeling: Per 1-1-22 is het bevoegde gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie) in staat om aanvragen voor omgevingsvergunningen te beoordelen conform de eisen van de Omgevingswet.	veranderingen zijn a) een verkorting van de beslistermijn voor de meeste aanvragen naar 8 weken, b) integraal besluit van meer sectoren dan nu en c) nieuwe en anders geformuleerde regels en begrippen te hanteren bij de beoordeling en besluitvorming van aanvragen. Gemeenten moeten processen en systemen aanpassen, de samenwerkingsafspraken met uitvoeringsorganisaties en ketenpartners aanpassen en hun medewerkers opleiden (procesmatig en inhoudelijk). In bepaalde gevallen verandert het bevoegd gezag en/of adviesschap van andere bestuurslagen. Ook	VV Joop/VV VV/RO VV	*vergunningsprocedures onder de Omg.wet gedetailleerd in kaart brengt. Inclusief de uitgebreide vv-procedure.* *Vervolgens kan Joop aan de slag met het digitaliseren van deze processen. We komen daarom de volgende maand weer bijelkaar. Ook als bedoelde procedurebeschrijvingen nog niet helemaal klaar zijn.* *Voor de praktijk van omgevingstafels: Heerenveen en Leeuwarden. We gaan wel uit van een zo pragmatisch mogelijke aanpak voor Ameland.* *Er wordt nu niet veel procesinfo vastgelegd.*

	besluiten van de gemeenteraad inzake 'instemming met advies voor de raad' en 'verplichting tot participatie' (zie roadmap) moeten als dit aan de orde is in het proces worden verwerkt		*Meenemen met de aanpak.*
		Arie Jan	*Een bestuurlijke notitie over de bestuurlijke bevoegdheidsverdeling bij (buitenplanse) vergunningprocedures hoort bij de voorbereidingen en wordt ingepland. Communicatie hierbij betrekken.*
Kunnen aanleveren indieningsvereisten Vergunningen en meldingen: Indieningsvereisten: Per 1-1-22 stellen provincie, waterschap en gemeente de informatie beschikbaar die nodig is om een	De aanvraagformulieren in het DSO-LV zijn zogenaamde 'dynamische formulieren'. Deze formulieren worden opgebouwd met 'toepasbare regels', die gebaseerd zijn op de indieningsvereisten die zijn opgenomen in wet-	Allen	*NB: raakvlak met de Werkgroep VTH; zie ook de punten 10, 11 en 18 van deze lijst.*
		Joop	*De bruidsschat wordt integraal in het DSO-LV aangeleverd.* *In Tercera zijn al*

aanvraagformulier in de landelijke voorziening samen te kunnen stellen, waarin ook de door hen gestelde indieningsvereisten zijn meegenomen.	en regelgeving. Als start wordt het DSO-LV gevuld met de toepasbare regels (de aanvraagformulieren dus) die zijn gebaseerd op de bruidsschat. Daarna dienen gemeenten de gewenste wijzigingen hierin zelf aan te leveren aan DSO-LV volgens de voorgeschreven standaard (STTR). Gemeenten dienen daarom in 2021 de hiervoor benodigde kennis op te bouwen en systemen (of diensten) te verwerven. Ook zijn afspraken nodig met de omgevingsdiensten over hun rol bij het opstellen van de indieningsvereisten en (indien gewenst) toepasbare regels. Daarnaast is van belang dat gemeenten in 2021	Joop/VV	*toepassingsregels voor onze huidige procedures opgenomen. Hans en Wilmar hebben cursus gehad, die meer op programmeren neerkwam.*
		Joop/VV/RO	*Wel alvast nadenken over de vraag wie toepasbare regels gaat ontwerpen. Extern of evt intern?*
		Allen	*aandacht voor opleidingen gericht op processen, de inhoud, en handhaving van een goed niveau van dienstverlening.*
			Zie bovenvermelde punten uit de lijst.

vragenbomen opstellen voor die vergunningchecks en meldingen die niet worden geleverd met de bruidsschat, maar die ze nu wel in OLO hebben (behouden van een gelijkblijvend dienstenniveau).

Route '22 **AMELAND OMGEVINGSWET-PROOF**	2021				2022				
kwartaal	1	2	3	4	1	2	3	4	Verantwoordelijke werkgroep:
plansoftware en/of dienstverlening verworven		mei							digit
plansoftware operationeel			jul						digit
start oefenen met plansoftware			v.a. jul						digit
start oefenen met vergunningen, meldingen en toepasbare regels			vanaf juni						digit/vth
VTH software (en eventueel toepasbare regel software) verworven				nov					digit, vth
leer- en oefenaanpak VTH en TR uitgewerkt		vanaf jun							digit, vth
VTH-, Zaak- en TR software operationeel, inclusief samenwerkingsfunctionaliteit				nov					digit

Dienstverlenings-, Zaak- en behandelprocessen staan in de steigers en zijn oefen-klaar			vanaf sep						vth, digit
start digitaal oefenen, intern en met keten			vanaf sep						digit
vergunningsproces compleet beschreven en IT operationeel				okt					vth, digit
configuratie digitale VTH keten volledig, inclusief datamigratie					jan				digit

Acties WG Beleid en Visie	Toelichting (VNG)	Actie door	Afspraken per 1 april 2021
Ambities, strategie, aanpak en financiën bepaald De gemeente heeft de ambities, strategie en aanpak voor de invoering van de Omgevingswet bepaald en de financiële consequenties in beeld gebracht.	Gemeenten krijgen door de Omgevingswet meer bestuurlijke afwegingsruimte. Daarnaast liggen er keuzes hoe het instrumentatrium van de Omgevingswet in te zetten en de wijze waarop en het tempo waarin de Omgevingswet wordt ingevoerd. Daarbij dienen de financiële consequenties van de Omgevingswet in beeld te worden gebracht. De VNG adviseert deze keuzes op korte termijn expliciet te maken, omdat ze gevolgen hebben voor het verdere traject. Geadviseerd wordt om daarbij ook een planning op te stellen voor de door de raad te nemen besluiten; een overzicht van	Arie Jan allen Paul, Gerlof, AJ	*De nota "Ameland Omgevingswet-proof" met bijlagen is aan de werkgroepsleden toegezonden. Commentaar en/of aanvullingen zijn welkom. De nota kent een ambitiedeel en een implementatiedeel, gebaseerd op de Route'22 map en de minimale activiteitenlijst, beide van de VNG.* *Het geactualiseerde document vormt de basis van een presentatie aan het college, op dinsdag 6 april a.s.. over de belangrijkste acties en besluiten van college en raad.* *Het stuk vormt de basis voor vervolgbijeenkomsten van deze werkgroep.*

	noodzakelijke raadsbesluiten is opgenomen in de roadmap.		
Omgevingsvisie in voorbereiding **De gemeente heeft (in samenspraak met haar uitvoeringsorganisaties) wezenlijke stappen gezet in het formuleren van een integrale omgevingsvisie zoals bedoeld in de omgevingswet, en heeft besloten of zij gebruik maakt van de gelijkstellingsbepaling, welke regelt dat een vóór 1-1-22 vastgestelde omgevingsvisie ook daarna blijft gelden als omgevingsvisie.**	De gemeente heeft wezenlijke stappen gezet in het formuleren van een integrale omgevingsvisie zoals bedoeld in de Omgevingswet, en heeft besloten of zij gebruik maakt van de gelijkstellingsbepaling, welke regelt dat een voor 1-1-22 vastgestelde omgevingsvisie ook daarna blijft gelden als omgevingsvisie De verplichting om een gebiedsdekkende omgevingsvisie te hebben geldt vanaf 1-1-24. De doorlooptijd voor het opstellen van een omgevingsvisie en de besluitvorming is echter vaak lang. Daarom is het zinvol om hiermee nu te beginnen. De gemeente kan op deze wijze leren hoe zij het instrument omgevingsvisie wil inzetten en bovendien helpt duidelijkheid over de omgevingsvisie bij het opstellen van het omgevingsplan. Indien een gemeente voor 2022 reeds beschikt over een omgevingsvisie kan ze gebruik maken van de zogenaamde 'gelijkstellingsbepaling'. In dat geval geldt	Arie Jan/ Gerlof/Paul Gerlof Allen Arie Jan/ Gerlof	*Onderstreept wordt dat de aanpak om te komen tot een gemeentelijke visie prioriteit verdient.* *Na de presentatie aan het college zal de Nota Ameland Omgevingswet-proof met planningen in de vorm van een collegevoorstel ter besluitvorming worden aangeboden.* *Ondertussen zoekt de Griffie naar een tijdstip voor een themabijeenkomst van de raad.* *Wij hebben zelf geen capaciteit om de visie op te pakken. Wel moeten we goed nadenken over de door ons gewenste aanpak en relevante onderdelen, waar de externe adviseur mee gaat werken. Graag de inbreng daarvoor van alle werkgroepleden. Op korte termijn moet de opdrachtformulering helder zijn. Voor de zomer vormgeven* *Tom Veldhuis zal als regionale omgevingswetcoach van de VNG worden gevraagd te adviseren hoe we dit het best*

	een omgevingsvisie die is vastgesteld voor 2022 daarna ook als een omgevingsvisie. Indien een gemeente na 1-1-22 een omgevingsvisie vaststelt, dient deze bekendgemaakt en beschikbaar gesteld te worden via de LVBB (Landel.voorz. bekenmaking besluiten).		*kunnen aanpakken. Concrete aanpak volgt na dat overleg, in de vorm van een klein groepje.* *Ook de rol van De Friese Aanpak daarbij betrekken. Zo is er een Omgevingslab Gezondheid geweest, waar we input uit kunnen halen.*
Kennis vergaard over kerninstrument programma **De gemeente heeft (in samenspraak met haar uitvoeringsorganisaties) haar programma('s) vastgesteld en (zodra dit mogelijk is) gepubliceerd via DSO-LV.**	Het programma is een belangrijk kerninstrument dat een rol vervult als verbindend instrument tussen de omgevingsvisie, het omgevingsbeleid en het omgevingsplan. De VNG adviseert om tijdig kennis op te bouwen over dit kerninstrument, aangezien de wijze waarop de gemeente het omgevingsprogramma in wil zetten van invloed is op het opstellen van de omgevingsvisie en het omgevingsplan.	Arie Jan/ Gerlof Arie Jan/ Proj.team	*Op dit moment ligt de prioriteit bij de Omgevingsvisie zelf. We checken bij Tom in hoeverre we hier nu al iets mee moeten* *Aandacht voor cursussen op dit punt.*
Kunnen werken met tijdelijk omgevingsplan Per 1-1-22 is de gemeente in staat om te kunnen werken met het tijdelijk omgevingsplan (van rechtswege). De gemeente heeft de hiervoor benodigde	Elke gemeente krijgt van rechtswege het tijdelijk omgevingsplan: de verzamelde bestaande ruimtelijke plannen aangevuld met de bruidsschat - regels die van het Rijk overgaan naar gemeenten. In voorbereiding hierop is		*De gemeente Ameland is aangesloten op het DSO, als voorwaarde voor het kunnen werken met het tijdelijke omgevingsplan.* *We hebben inmiddels een nieuw softwarepakket (Tercera) aangeschaft, dat*

kennis en expertise opgebouwd, de bestaande 'planvoorraad' opgeschoond van eventuele vervuiling en voor zover nodig geacht door de gemeente zijn oude bestemmingsplannen geactualiseerd in RuimtelijkePlannen.nl.	het verstandig om kennis te nemen van de bruidsschatregels en te bepalen in welk tempo deze regels worden vervangen door eigen regels. Daarnaast raden we aan om bestemmingsplannen 'op te schonen' voor 2022 en medewerkers voor te bereiden op het gebruik van dit tijdelijk omgevingsplan in de processen.	Proj.team RO Wiljan	*voorbereid is op het werken met het Omgevingsplan. Aandacht voor oefenen door medewerkers (cursus/begeleiding) dit jaar* *We nemen kennis van de bruidsschatregels en kijken samen met onze ruimtelijk adviseur naar maatwerk voor Ameland. Contact wordt gelegd met Rho.* *De bestemmingsplanvoorraad schonen we dit jaar verder op*
Kunnen wijzigen omgevingsplan Als een gemeente een omgevingsplan wil wijzigen, dan stelt de gemeente deze wijziging per 1-1-22 vast conform de eisen van de Omgevingswet. Het gewijzigde deel van het plan voldoet aan de provinciale instructieregels en aan de instructieregels uit hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De wijziging wordt met behulp van de geldende standaard ontsloten via DSO-LV	Gemeenten beschikken op 1-1-22 over een tijdelijk omgevingsplan van rechtswege. Het wijzigen hiervan moet volgens de regels van de Omgevingswet. Een wijziging moet inhoudelijk voldoen aan de wet- en regelgeving en volgens de nieuwe standaard (STOP/TP) aan de LVBB (en daarmee indirect aan het DSO-LV) worden aangeboden. Het is van belang dat gemeenten zich hierop tijdig voorbereiden.	Wiljan	*Zie boven t.a.v. het nieuw aangeschafte softwarepakket. Verdere acties: qua voorbereidingsacties:* *- aansluiten of oppakken nieuwe werkwijzen met andere regiogemeenten?* *- overleggen met de bestemmingsplanadviseur over toepassing planwijzigingen*
Kunnen stellen van regels geluid Per 1-1-22 is de gemeente in staat om invulling te geven aan haar regelgevende bevoegdheid inzake geluid	De Omgevingswet (i.c. de aanvullingswet geluid) brengt aanzienlijke veranderingen inzake geluid met zich mee. Onder meer wordt een deel van de regelgevende bevoegdheid gedecentraliseerd. De aanvullingswet		*De expertise m.b.t. de regelgeving omtrent geluid is door Ameland ondergebracht bij de Omgevingsdienst. In afstemming met deze uitvoeringsdienst bereidt de organisatie zich voor op de stelselwijziging.*

	geluid vult op dit punt de bruidsschat aan. Daarnaast moet de gemeente regels stellen voor geluidsproductieplafonds bij industrieterreinen. De gemeente dient zich voor te bereiden op het kunnen opstellen/wijzigen van deze regels.	VTH	*Acties:* *- afstemmen met de FUMO over procesgang* *- afstemmen met de bestemmingsplanadviseur over beleidsruimte op geluidgebied voor de gemeente*
Kennis genomen van de Provinciale omgevingsverordening De gemeente heeft kennis genomen van de inhoud van de Provinciale omgevingsverordening.	Provincies hebben de wettelijke plicht per 1-1-2022 een Provinciale omgevingsverordening te hebben. Die Provinciale omgevingsverordening kan instructieregels bevatten voor gemeenten en/of waterschappen die verwerkt moeten worden in het omgevingsplan c.q. de waterschapsverordening	Gerlof/ Wiljan Gerlof/Wiljan/ Arie Jan	*De provincie is gestart met de opstelling van een Omgevingsverordening. Info van de provincie worden gevolgd door medewerkers van het team fysieke leefomgeving.* *De Ontwerp-verordening moet voor 12 april becommentarieerd ~~worden~~. Afstemming binnen het Kernteam Waddeneilanden*
Plan(ning) gemaakt voor een nieuw omgevingsplan De gemeente heeft keuzen gemaakt over de uitgangspunten, structuur en insteek van het nieuwe omgevingsplan, en heeft keuzen gemaakt over de stappen waarin en het tempo waarmee het nieuwe omgevingsplan zal worden opgesteld, vastgelegd in een breed gedragen plan.	De gemeente heeft tot 1-1-2029 de tijd om het tijdelijke omgevingsplan (al of niet stapsgewijs) om te vormen tot een omgevingsplan dat helemaal voldoet aan de bedoeling van de Omgevingswet . Dit is in de meeste gemeenten al gauw een proces van jaren. Daarom is het verstandig om alvast te beginnen met oriënterende en voorbereidende stappen. Relevant hierbij is dat een langere tijd om te	Allen Arie Jan	*We bereiden het opstellen van een Omgevingsplan voor in samenhang met het proces voor het tot stand komen van een gemeentelijke Omgevingsvisie. De visie heeft prioriteit.* *Het plan van aanpak Omgevingswet zal een planning bevatten. Komt terug in de werkgroep* *We volgen ondertussen de ontwikkelingen*

komen tot het nieuwe omgevingsplan, tevens betekent dat er een langere tijd is waarin het oude regime (het tijdelijk omgevingsplan) en het nieuwe regime (het nieuwe omgevingsplan) naast elkaar bestaan, hetgeen de lijnorganisatie al gauw onnodig extra belast. Daarom wordt geadviseerd in het plan te sturen op een zo kort mogelijke periode voor het opstellen van het nieuwe omgevingsplan

bij de gemeenten om ons heen en overleggen met de VNG.

Route '22 document

AMELAND OMGEVINGSWET-PROOF	2021				2022				
kwartaal	1	2	3	4	1	2	3	4	Verantwoordelijke werkgroep:
raadsbesluit adviesrecht raad bij buitenplanse omgevingsactiviteiten (zgn. OPA's)			sep						bel+visie/vth
raadbesluit over de gevallen waarin participatie verplicht is			sep						bel+visie/vth
financiële en organisatorische effecten van de implementatie voor 2022 e.v. in kaart brengen, mia afspraken Rijk-VNG (voorjaar)				begrotingsraad					bel+visie
vaststelling verordening nadeelcompensatie				dec					bel+visie
aanpak Omgevingsvisie bepaald (structuur, inhoudelijk/juridisch, wie doet wat intern/extern)		jun							bel+visie

besluiten hoe om te gaan met Programma's		jun							bel+visie
uitgangspunten Omgevingsplan met de raad afgestemd. Juridisch/inhoudelijk/beleidsmatig, vorm en structuur Omg.plan, tijdpad, omgang met bruidsschat, adviesrecht raad, opschonen verordeningen, mandaatregelingen			sep						bel+visie
start voorbereiding urgente planwijzigingen met terinzagelegging na 1-1-22, onder de werking van de Omgevingswet		vanaf mei							bel+visie

Acties WG Comm, Participatie en Keten	Toelichting (VNG)	Wie	afspraak Werkgroep:
Participatie bij ruimtelijke initiatieven ingericht NB: relatie met werkgroep VTH! De gemeente heeft de minimaal noodzakelijke processen en werkwijzen voor participatie bij initiatieven ingericht.	Participatie is één van de belangrijke aspecten van de Omgevingswet en kan op veel ambitieniveaus vorm krijgen. Participatie is echter niet verplicht (behoudens de door de raad aan te wijzen buitenplanse omgevingsplanactiviteiten) en kent geen vormvereisten. De gemeente dient enkele belangrijke zaken, zoals benoemd in de roadmap, te regelen voor 2022.	VTH VTH/AJ Arie Jan	*De invulling van participatie bij initiatieven wordt samen met de Werktroep VTH opgepakt, die daartoe het initiatief neemt.* *Van belang is de komende planning van alle dit jaar te nemen raadsbesluiten, waartoe dit punt ook behoort. Daarin dus meenemen.* *Er is behoefte aan een vakmedewerker vanuit VTH in deze werkgroep. Even polsen wie kan.*
Verstrekken informatie over de Omgevingswet	Voorafgaand aan de invoering van de wet dienen burgers en bedrijven te worden geïnformeerd over de aanstaande wijzigingen. Gemeenten	Allen	*We kijken naar voorbeelden van goed bruikbare informatieverstrekking voor alle*

De gemeente (en uitvoeringsorganisatie) kan burgers en bedrijven voorzien van correcte en begrijpelijke informatie over de Omgevingswet.

hebben hierin taken, aanvullend aan een geplande campagne van het Rijk. Daarnaast verstrekken gemeenten (en hun uitvoeringsorganisaties) via uiteenlopende kanalen. Dit gebeurt zowel door middel van algemene voorlichting als in reactie op vragen. Alle communicatie uitingen (website, brochures, formulieren, standaardbrieven etc) dienen per 1-1-22 te zijn aangepast.

doelgroepen. Vooral te vinden op de VNG website Aandeslagmetdeomgevingswet.nl .

We spreken nu het volgende af: startpunt voor de informatievoorziening zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie is dinsdag 6 april. Dan is de behandeling van de nota Ameland Omgevingswet-Proof in het college. Daarna volgt de uitrol van alle activiteiten en staat Communicatie nadrukkelijk aan de lat om e.e.a. breed te communiceren. Dat bereiden we met elkaar voor, snel na 6 april.

De nota geeft veel informatie voor Communicatie, die zij in overleg met de vakinhoudelijke collega's vorm kan geven.

Volgende keer, kort na 6 april even zorgvuldig met elkaar afstemmen wie wat, hoe en wanneer gaat doen. Belangrijke items zijn de aanpak van een gemeentelijke Omgevingsvisie, hoe we invulling willen geven aan het Omgevingsplan en welke veranderingen er aan vergunnings- en meldingsprocedures gaan plaatsvinden.

Belangrijk: het gemeentelijk personeel meenemen én de buitenwacht, op een zo praktische mogelijke manier. Dit voorjaar mee starten.

Communicatietraject opstellen voor de gem. organisatie en voor externe doeleinden Acties kortsluiten met het Projectteam is wel belangrijk	Communicatie is bij de invoering van de Omgevingswet van essentieel belang. Het vormt in feite het metselzand of rode draad tussen de initiatieven van de werkgroepen onderling en voor de resultaten binnen de organisatie en naar buiten toe. Deze werkgroep denkt mee over de aanpak van bijvoorbeeld trainingen, cursussen en bijeenkomsten voor personeel en het actief delen van kennis.	Allen	*Op dit moment is er geen overkoepelend communicatiebeleid, maar kennen we in de praktijk diverse vormen van wisselwerking en inspraak. De komende weken kijken we, aansluitend op de bovengenoemde afspraak, naar alternatieven voor, of in aansluiting op wat we nu al doen. Er zijn wel voorbeelden van het op andere wijze betrekken van burgers bij plannen, die hier misschien ook bruikbaar zijn.*

Route '22 document:

AMELAND OMGEVINGSWET-PROOF	2021				2022				
kwartaal	1	2	3	4	1	2	3	4	Verantwoordelijke werkgroep:
periodieke informatievoorziening aan raad over de voortgang van het implementatieproces ***Afspraak Werkgroep:***		vanaf mei							comm,pk/projectt.
start communicatie met inwoners en bedrijven ***Afspraak Werkgroep:***			jul						projectt/comm,pk
raadbesluit over de gevallen waarin participatie verplicht is ***Afspraak Werkgroep***			sep						bel+visie/vth/Comm,pk

Acties WG VTH	Toelichting (VNG)	Wie	Afspraken Werkgroep per 16 maart
Kunnen ontvangen aanvragen en meldingen Vergunningen en meldingen/Techniek: Per 1-1-22 is het bevoegd gezag (en/of de uitvoeringsorganisatie) in staat om conform de daarvoor geldende standaard een aanvraag of melding (art. 14.1 Ob) vanuit de landelijke voorziening te ontvangen.	Voor de continuïteit van de dienstverlening moet de gemeente vanaf 1-1-22 aanvragen en meldingen vanuit het DSO-LV kunnen ontvangen. DSO-LV biedt aanvragen en meldingen aan conform de STAM standaard. Dit is een ander koppelingsmechanisme dan bij het huidige Omgevingsloket Online. De gemeente dient de benodigde aanpassingen in de software te hebben gedaan. Daarnaast moeten zaaksystemen zijn ingericht conform Omgevingswet (zaaktypen en processen) en moeten deze overweg kunnen met het begrip milieubelastende activiteit (i.p.v. inrichting) en locatie	Joop/VV Joop/VV	*De aanvragen lopen nu nog via AIM. Het realiseren van de juiste omzetting van de OLO praktijk naar het DSO vraagt aandacht. Nader in te plannen.* *Regionaal vindt er een pilot plaats op dit punt, met dezelfde programmatuur. Werkgkroep Digitaal Stelsel houdt dit in de gaten.* *Ook het zaaksysteem zal (beperkt) aanpassing vereisen. Tercera kan vanuit Mozart koppelen met het DSO loket. Wel behoefte aan een testadministratie DSO. Nog te regelen tussen Digit. en Verg.verlening.*
a. Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen ingericht **b. Kunnen beoordelen vergunningaanvragen** Proces: Per 1-1-22 is het bevoegd gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie)	De Omgevingswet stelt nieuwe juridische kaders voor vergunningverlening. Belangrijke veranderingen zijn a) een verkorting van de beslistermijn voor de meeste aanvragen naar 8 weken, b) integraal besluit van meer sectoren dan nu en c) nieuwe en anders geformuleerde regels	Digit.	*Primaat bij de Werkgroep Digitaal Stelsel.* *De opgave is hier:* *a. toewerken naar behandeltermijn van 8 weken;* *b. organiseren integraal besluit en* *c. regionale opleidingsmogelijkheden verkennen voor nieuwe werkwijze*

voorbereid op de gewijzigde vergunningenprocedure conform de eisen van de Omgevingswet. Hieronder valt het kunnen verwerken van een enkelvoudige en een meervoudige aanvraag. Beoordeling: Per 1-1-22 is het bevoegde gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie) in staat om aanvragen voor omgevingsvergunningen te beoordelen conform de eisen van de Omgevingswet.	en begrippen te hanteren bij de beoordeling en besluitvorming van aanvragen. Gemeenten moeten processen en systemen aanpassen, de samenwerkingsafspraken met uitvoeringsorganisaties en ketenpartners aanpassen en hun medewerkers opleiden (procesmatig en inhoudelijk). In bepaalde gevallen verandert het bevoegd gezag en/of adviesschap van andere bestuurslagen. Ook besluiten van de gemeenteraad inzake 'instemming met advies voor de raad' en 'verplichting tot participatie' (zie roadmap) moeten als dit aan de orde is in het proces worden verwerkt	Christian/VV AJ/Verg.verl.	*Aan de hand van de huidige behandelprocedures (zie info Christian) en discussie over het vervolg spreken we het volgende af. Christian gaat samen met collega's:* *a. de procedures completeren cf. de eisen van de Omgevingswet en* *b. de mogelijkheden verkennen van een initiatieftafel en/of omgevingstafel.* *Hiervoor even goed de tijd nemen, en daarna weer bijeen komen in deze werkgroep.* *Een raadsnotitie over de bestuurlijke bevoegdheidsverdeling bij (buitenplanse) vergunningprocedures hoort bij de voorbereidingen en wordt in het Plan van Aanpak Omgevingswet ingepland.*
Kunnen aanleveren indieningsvereisten Vergunningen en meldingen: Indieningsvereisten: Per 1-1-22 stellen provincie, waterschap en gemeente de informatie beschikbaar die nodig is om een aanvraagformulier in	De aanvraagformulieren in het DSO-LV zijn zogenaamde 'dynamische formulieren'. Deze formulieren worden opgebouwd met 'toepasbare regels', die gebaseerd zijn op de indieningsvereisten die zijn opgenomen in wet- en regelgeving. Als start wordt het DSO-LV gevuld 1 De wijze waarop de	Digit.	*Raakvlak met de Werkgroep Digitaal Stelsel; zie ook 10 en 11* *Zie onder 11. Het primaat ligt hier bij die Werkgroep.*

de landelijke voorziening samen te kunnen stellen, waarin ook de door hen gestelde indieningsvereisten zijn meegenomen.	kennisgeving voor de buitenplanse OPA in DSO-LV wordt getoond wordt nog nader uitgewerkt. 3 met de toepasbare regels (de aanvraagformulieren dus) die zijn gebaseerd op de bruidsschat. Daarna dienen gemeenten de gewenste wijzigingen hierin zelf aan te leveren aan DSO-LV volgens de voorschreven standaard (STTR). Gemeenten dienen daarom in 2020 de hiervoor benodigde kennis op te bouwen en systemen (of diensten) te verwerven. Ook zijn afspraken nodig met de omgevingsdiensten over hun rol bij het opstellen van de indieningsvereisten en (indien gewenst) toepasbare regels. Daarnaast is van belang dat gemeenten in 2021 vragenbomen opstellen voor díe vergunningchecks en meldingen die niet worden geleverd met de bruidsschat, maar die ze nu wel in OLO hebben (behouden gelijkblijvend dienstenniveau).	Verg.Verl. /RO	*Uitgangspunt blijft dat het verstandig is om te beginnen met het toepassen van de bruidsschat in zijn geheel. En dus ook te werken met de toepasbare regels die daarvoor meekomen in het DSO.* *Zelf vooralsnog geen eigen initiatief voor het maken van toepasbare regels. Dit onderwerp qua wenselijkheid en haalbaarheid bespreken met de externe bestemmingsplanadviseur en in overleg met de Werkgroep Digitaal Stelsel.* *Vereist specifieke deskundigheid en neemt veel tijd in beslag, blijkt uit cursus Hans en Wilmar.*
Gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit ingesteld De gemeente heeft een commissie ingesteld die in ieder geval tot taak heeft te adviseren over de aanvragen van een	Onder de Omgevingswet is een welstandscommissie (of een commissie ruimtelijke kwaliteit) alleen verplicht voor het toetsen van de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een	RO/Verg.verl.	*De Werkgroep Organisatie en Werkwijzen pakt dit punt verder op. Zij streeft naar besluitvorming door de raad, nog voor de zomer. Dit in navolging van het gevoel in onze werkgroep, dat het om een belangrijke*

omgevingsvergunning voor een Rijksmonument (gemeentelijke adviescommissie)	Rijksmonument. Ook andere adviesrollen kunnen bij de commissie belegd worden. Gemeenten moeten zich voor 1-1-22 beraden op de gewenste invulling en inrichting van deze commissie.		*politieke discussie gaat opleveren, die tijdige actie vereist.*
Kunnen toetsen op geluid Per 1-1-22 kan de gemeente vergunningaanvragen toetsen op geluidsaspecten	De Omgevingswet (i.c. de aanvullingswet geluid) brengt aanzienlijke veranderingen inzake geluid met zich mee. Er komen geluidsregels voor decentrale infrastructuur en geluidsproductieplafonds voor industrieterreinen. De gemeente (en haar uitvoeringsorganisatie) moet de toetsing op deze regels hebben ingeregeld in het proces van vergunningverlening.	FUMO Cris/Christian	*De vereiste kennis is ondergebracht bij de FUMO. Deze dienst bereidt zich hierop voor.* *Vinger aan de pols houden*
Proces verkennen initiatief ingericht De gemeente heeft het proces verkennen initiatief ingericht, zodanig dat een volledig en betrouwbaar beeld wordt verkregen van het initiatief, van het draagvlak bij belanghebbenden en van de mogelijkheden van het bevoegd gezag om de benodigde vergunning(en) hiervoor te verlenen.	Het proces 'verkennen initiatief' gaat vooraf aan het indienen van de definitieve vergunningaanvraag. Effectief inrichten van dit proces is noodzakelijk voor het kunnen halen van de 8-weken-termijn bij (complexe) vergunningaanvragen. Hierbij moeten alle betrokken stakeholders worden aangehaakt, mogelijkheden en alternatieven worden verkend, alle benodigde informatie verzameld en een	Verg.verl.	*Zie hierboven onder punt 11. Met name het versnellen van de procedure naar 8 weken is maatgevend voor de discussie.* *Suggestie van Chris blijft actueel: de online te volgen Omgevingstafelpraktijk van Heerenveen en Leeuwarden* *Zoiets op de schaal van Ameland? We houden het wel praktisch een eenvoudig.*

	betrouwbare inschatting van de haalbaarheid zijn gemaakt. De omgevingstafel is een de door VNG geadviseerde en in praktijkbeproefde methode om hieraan invulling te geven.		*Het gaat bij ons voor 90% om kleinere initiatieven*
Participatie bij initiatieven ingericht NB: Raakvlak met de WG Communicatie, Participatie en Keten! De gemeente heeft de minimaal noodzakelijke processen en werkwijzen voor participatie bij initiatieven ingericht.	Participatie is één van de belangrijke aspecten van de Omgevingswet en kan op veel ambitieniveaus vorm krijgen. Participatie is echter niet verplicht (behoudens de door de raad aan te wijzen buitenplanse omgevingsplanactiviteiten) en kent geen vormvereisten. De gemeente dient enkele belangrijke zaken, zoals benoemd in de roadmap, te regelen voor 2022.	Verg.Verl./ Comm.PK VV/RO	*Ook dit onderwerp is mee te nemen bij het initiatief onder punt 11. Bij ruimtelijke plannen/initiatieven is de afgelopen jaren al wel ingespeeld op de bestuurlijke wens om de omgeving hierbij te betrekken. Regionaal om ons heen kijken en ook afstemmen met Communicatie* *Raadsvoorstel moet hiervoor geschreven worden. Vooralsnog ingepland op september raad*
Vergunningverlening aangepast op de Wkb Per 1-1-2022 dienst de gemeente de vergunningverleningsprocessen betreffende bouwactiviteiten te hebben aangepast aan de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb). Dit omvat de inrichting van processen, deinformatievoorziening, de afspraken met uitvoeringsdiensten en	De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen verplaatst de toetsing aan de bouwtechnische eisen van een bouwwerk van de gemeente naar een onafhankelijke partij, de zogenaamde kwaliteitsborger. Dit geldt niet direct voor alle bouwwerken, maar gaat in fases. Dit brengt veranderingen met zich mee in het proces van vergunningverlening. De gemeente toetst bij de vergunningverlening niet	Arie Jan	*De VNG komt met een voorstel om dit punt aan te pakken. College en Raad moeten hier wel een koers in bepalen, zo mogelijk op korte termijn. Het VNG advies leidend laten zijn. Daarna doorvoeren wijzigingen, praktisch en juridisch. Aandacht voor personeel aspect moet voorop staan.*

private partijen en juridische/inhoudelijke aspecten.	meer zelf op het voldoen aan de bouwtechnische voorschriften van het Bouwbesluit, maar controleert of de opdrachtgever werkt met een toegelaten, geschikt instrument en een onafhankelijke kwaliteitsborger. Dit alles vraagt een aanzienlijk aantal wijzigingen in processen, competenties en informatievoorziening in 2021.		
Toezicht en Handhaving ingericht De gemeente heeft toezicht en handhaving afgestemd op de bedoelingen en eisen van de Omgevingswet, in samenwerking met uitvoeringsorganisaties en andere bevoegd gezagen.	De Omgevingswet heeft op uiteenlopende wijzen consequenties voor toezicht en handhaving. Zo is er vaker sprake van algemene regels en zorgplichten. Zorgplichten kunnen zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk worden gehandhaafd. Een overtreding van een gedoogplicht is onder de OW strafbaar te stellen. De mogelijkheden voor de bestuurlijke boete zijn uitgebreid. Prioriteringsbeleid mag een formele reden zijn om niet te handhaven en tenslotte kunnen bevoegdheden worden overgedragen aan een ander bestuursorgaan. Deze veranderingen zullen deels effect hebben vanaf 1-1-22 (als gevolg van de wet, AMVB's en Regeling) en deels in de jaren daarna door nieuwe (typen van)	Arie Jan	*Het Route'22 document bevat op dit punt concrete aanwijzingen en een bijpassende planning. Overleg met RIO over exacte consequenties voor praktijk op Ameland wordt georganiseerd.* *Het college zal het handhavingsbeleid voor volgend jaar vaststellen, volgens kwaliteitsregels die door de raad worden vastgesteld.* *Daaraan voorafgaand zullen college en raad overleggen wat dit voor Ameland betekent* .

regels in de omgevingsverordening en het omgevingsplan. Dit vraagt aanpassingen van organisatie, processen en systemen in samenwerking met uitvoeringsorganisaties en andere bevoegd gezagen. De gemeente moet zich hier in 2021 (samen met haar uitvoeringsorganisaties) alvast een beeld van vormen.

Toezicht en handhaving aangepast aan de Wkb

Per 1-1-2022 dient de gemeente de toezichts-en handhavingsprocessen bij bouwactiviteiten te hebben aangepast aan de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb). Dit omvat de inrichting van processen, de informatievoorziening, de afspraken met uitvoeringsdiensten en private partijen en juridische/inhoudelijke aspecten.

De Wet kwaliteitsborging betekent een groot aantal veranderingen bij toezicht en handhaving inzake

bouwactiviteiten. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het toezicht op de bestaande bouw en omgevingsveiligheid en blijft het bevoegd gezag. Bouwtoezicht wordt echter primair belegd bij private kwaliteitsborgers. De toets op het bouwplan vooraf wordt vervangen door toetsing op het bouwwerk zoals gebouwd. De gemeente toetst niet meer inhoudelijk aan bouwtechnische voorschriften, maar controleert of de opdrachtgever werkt met een toegelaten, geschikt instrument en een onafhankelijke kwaliteitsborger. De

Samenhang met punt 17

De Wkb en haar gevolgen worden concreet in beeld gebracht en procesmatig vertaald.

Wkb voert daarbij ook verschillende aanpassingen door in het Burgerlijk Wetboek om de positie van de opdrachtgever te versterken. Dit alles vraagt een aanzienlijk aantal wijzigingen in processen, competenties en informatievoorziening die de gemeente in 2021 dient te implementeren.

Route '22 document:

AMELAND OMGEVINGSWET-PROOF	2021				2022				
kwartaal	1	2	3	4	1	2	3	4	Verantwoordelijke werkgroep:
medewerkers VTH zijn/worden opgeleid (basis-proces- en samenwerkingskennis Omgevingswet).		zodra mogelijk							projectt/vth
start oefenen met vergunningen, meldingen en toepasbare regels			vanaf juni						digit/vth
plan van aanpak VTH en TR (Toepasbare Regels wel of niet) gereed, vooroverleg, samenwerking, dienstverlening				okt					vth, org+ww
VTH software (en eventueel toepasbare regel software) verworven				nov					digit, vth
leer- en oefenaanpak VTH en TR uitgewerkt		vanaf jun							digit, vth
Plan van aanpak college gereed voor VTH processen incl. de Wet kwaliteitsborging bouwactiviteiten (Wkb)		jun							org+ww, vth

deelname aan proefprojecten Wkb			vanaf jul						vth
Dienstverlenings-, Zaak- en behandelprocessen staan in de steigers en zijn oefen-klaar			vanaf sep						vth, digit
afspraken regionale samenwerking VTH gereed		jun							org+ww, vth
vergunningsproces compleet beschreven en IT operationeel				okt					vth, digit
start werken conform nieuwe processen					jan				vth, org+ww

***